

Podnikání fyzické osoby v prostředí České republiky

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Podniková ekonomika

Autor práce:

Eliška Velová

Vedoucí práce:

Ing. Martina Černíková, Ph.D.

Katedra financí a účetnictví

Zadání bakalářské práce

Podnikání fyzické osoby v prostředí České republiky

Jméno a příjmení: **Eliška Velová**
Osobní číslo: E17000256
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika
Zadávací katedra: Katedra financí a účetnictví
Akademický rok: **2019/2020**

Zásady pro vypracování:

1. Vývoj podnikání fyzických osob na území České republiky.
2. Daňová legislativa upravující podnikání fyzických osob.
3. Problematika sociálního a zdravotního pojištění.
4. Analýza daňových úniků podnikajících fyzických osob.
5. Případová studie podnikání fyzické osoby v ekonomickém a legislativním prostředí České republiky.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- DĚRGEL, Martin a Kateřina ILLETŠKO. 2018. *Daňová přiznání: bez chyb, pokut a penále*. Český Těšín: Poradce. ISBN 978-80-7365-415-3.
- EUROSTAT. 2019 *Databáze článků Eurostat Your key to European statistics* [online]. Luxembourg: Eurostat. [cit. 2019-09-10]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/>
- HNÁTEK, Miroslav a David ZÁMEK. 2017. *Daňové a nedaňové náklady 2017*. České Budějovice: GRADA Publishing. ISBN: 978-80-905899-4-0.
- JINDRA, Zdeněk, et al. 2015. *Hospodářský vzestup českých zemí od poloviny 18. století do konce monarchie*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2945-2.
- ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 2018. 7. vyd. Praha: Leges. ISBN 9788075022745.
- PROQUEST. 2019 *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Bc. Andrea Hradecká

Vedoucí práce:

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce:

31. října 2019

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2021

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

25. dubna 2020

Eliška Velová

Anotace

Tato bakalářská práce zkoumá problematiku podnikání fyzických osob na území České republiky. Předmětem práce je analyzovat vývoj podnikání v České republice, zkoumat současné legislativní prameny upravující podnikání fyzických osob v prostředí České republiky. Dále identifikovat mechanismy umožňující daňové úniky fyzických osob a komparovat daňovou zátěž vybraných subjektů. Práce se skládá z teoretické a praktické části. V teoretické části jsou charakterizovány daně v prostředí Evropské unie se zaměřením na daně z příjmů fyzických osob. Pozornost je věnována také dani z příjmů fyzických osob na území České republiky a možnostem daňové optimalizace fyzických osob. Praktická část se zaměřuje na výpočet daňové a odvodové povinnosti zaměstnance a podnikající fyzické osoby a na následnou komparaci. Zároveň se zabývá problematikou daňové optimalizace v přeshraničním podnikání v rámci Evropské unie. V závěru práce jsou vyhodnoceny výsledky zkoumání a je navrhována optimální forma zdanění příjmů podnikající fyzické osoby.

Klíčová slova

daň z příjmů fyzických osob, daňová povinnost, poplatník, paušální výdaje, zastírání pracovněprávního vztahu, daňové úniky, daňová optimalizace, stálá provozovna, smlouvy o zamezení dvojího zdanění, cech, sociální zabezpečení, zdravotní pojištění

Annotation

Business of a natural person in the Czech Republic

This Bachelor thesis deals with an analysis of business of a natural person in the Czech Republic. The subject of this thesis is to analyse development of business in the Czech Republic, to examine current legislative sources, which regulate the business of individuals in the Czech Republic. Furthermore, to identify mechanisms, which allows tax evasion of natural person and to compare the tax burden of selected subjects. This thesis consists of a theoretical and a practical part. In the theoretical part there is a description of taxes in the European Union with a focus on the personal income taxes. Attention is also paid to the personal income tax in the Czech Republic and possibilities of tax optimization of natural person. The practical part focuses on the calculation of tax liability and obligations to pay for social security and health insurance of employees and self-employed person and subsequent comparison. This part also deals with the issue of tax optimization in cross-border business within the European Union. In the final part of the thesis, the results of the research are evaluated, and optimal form of personal income taxes is proposed.

Keywords

personal income tax, tax liability, taxpayer, lump-sum expenses, False self-employment, tax evasion, tax optimization, permanent place of business, treaties for the avoidance of double taxation, guild, social security, health insurance

Poděkování

Tímto chci poděkovat Ing. Martině Černíkové, Ph.D. za odborné vedení při psaní této bakalářské práce. Dále děkuji své rodině za podporu jak při psaní práce, tak při studiu samotném. V neposlední řadě chci poděkovat Bc. Andree Hradecké za metodickou pomoc a cenné rady, které vedly ke zdárnému dokončení této práce.

Obsah

Seznam ilustrací	12
Seznam tabulek	13
Seznam použitých zkratk.....	14
Úvod.....	15
1 Daně v evropském kontextu.....	17
1.1 Problematika zdanění v prostředí Evropské unie	21
2 Podnikání fyzických osob na území České republiky	23
2.1 Historie a vývoj podnikání fyzických osob na území České republiky	25
2.2 Legislativa upravující podnikání fyzických osob.....	28
2.3 Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění fyzických osob	34
3 Problematika daňových úniků v oblasti daně z příjmů fyzických osob	36
3.1 Zastírání pracovněprávního vztahu v České republice.....	39
4 Optimalizace daňové zátěže fyzické osoby v České republice	41
4.1 Představení fyzické osoby	42
4.2 Daňové povinnosti poplatníka při výkonu závislé činnosti.....	43
4.3 Daňové povinnosti poplatníka při výkonu samostatné činnosti.....	45
4.4 Komparace daňových povinností při výkonu závislé a samostatné činnosti	48
4.5 Daňové povinnosti nerezidenta České republiky	51
Závěr	54
Seznam bibliografických záznamů.....	56
Elektronické odkazy	58
Seznam příloh.....	62
Příloha A: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob	63
Příloha B: Přehled o příjmech a výdajích OSSZ.....	69
Příloha C: Přehled OSVČ.....	71

Seznam ilustrací

Obr. 1 Celkový příjem států EU na daních v % HDP	18
Obr. 2 Průměrné daňové zatížení fyzických osob v EU v % ze mzdy za rok 2018.....	19
Obr. 3 Rozdíly ztrát při výpočtu dle skutečných a paušálních výdajů.....	50

Seznam tabulek

Tab. 1: Roční přehled podnikatelů a živností	24
Tab. 2: Sazby paušálních výdajů	29
Tab. 3: Konstrukce daně z příjmu fyzických osob	30
Tab. 4: Slevy na dani z příjmu fyzických osob	32
Tab. 5: Zjištěné zkrácení daně v letech 2014-2018	36
Tab. 6: Výpočet odvodů zaměstnance	43
Tab. 7: Výpočet odvodů OSVČ dle skutečných výdajů	45
Tab. 8: Výpočet odvodů OSVČ dle paušálních výdajů	46
Tab. 9: Porovnání odvodů zaměstnance a OSVČ při využití skutečných výdajů	48
Tab. 10: Porovnání odvodů zaměstnance a OSVČ při využití paušálních výdajů	49
Tab. 11: Výpočet daňové povinnosti nerezidenta ČR	52

Seznam použitých zkratek

DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
zákon o daních z příjmů	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
živnostenský zákon	Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Úvod

Podnikání fyzických osob je jedním z nejrozšířenějších typů podnikání v České republice. Ovšem zcela jistě se nejedná o nejsnazší druh podnikání. Souvisí s ním mnoho povinností, které podnikající osoba musí splnit a zákonů, které musí znát a respektovat. Administrativní zátěž fyzických osob, ale i ostatních subjektů v České republice, je jedna z nejvyšších a sankce za případné chyby jsou značné.

Cílem této bakalářské práce je zkoumat podnikání fyzických osob na území České republiky, jeho vývoj a také současnou podobu daňové legislativní úpravy. Dále identifikovat možné daňové úniky fyzických osob a komparovat daňovou zátěž vybraných subjektů. V teoretické části byla provedena rešerše odborných zdrojů zabývajících se problematikou daňového systému v České republice a dále daňovou problematikou v rámci celé Evropské unie. Informace byly čerpány také z daňových zákonů a zákonů řešících systémy zdravotního a sociálního zabezpečení v České republice. Ze zdrojů dostupných na internetu byly využity zejména internetové stránky jednotlivých ministerstev. Dalším stěžejním zdrojem pro studium daňových úniků byly zprávy o činnosti státního zastupitelství a Zpráva o daních v České republice, kterou vydal Nejvyšší kontrolní úřad v roce 2019. V rámci teoretického zkoumání daňových úniků je věnována zvláštní pozornost zastírání pracovněprávních vztahů, které má svůj původ přímo v České republice a jehož dopadem jsou velké finanční ztráty veřejných institucí.

V praktické části práce je komparována administrativní a daňová zátěž podnikající fyzické osoby oproti zaměstnanci pracujícím na hlavní pracovní poměr. Smyslem studie je také najít optimální způsob výpočtu daně a odvodů na zdravotní a sociální zabezpečení, který by zatěžoval fyzickou osobu co nejméně. Rovněž je v rámci praktické studie rozebírána problematika zastírání pracovněprávních vztahů a její dopady na odvody povinných plateb poplatníka. V praktické studii byly řešeny čtyři rozdílné situace s odlišným výpočtem daňových a odvodových povinností. V každé ze situací se jedná o poplatníka se stejnými daňovými charakteristikami. V prvním případě se jedná o poplatníka vykonávajícího po celý sledovaný rok závislou činnost. Zkoumány jsou také daňové a odvodové povinnosti poplatníka, který podniká na základě živnostenského oprávnění a rozhodl se pro uplatnění skutečných výdajů zaznamenaných pomocí daňové evidence. Řešena je i varianta, že během uplynulého zdaňovacího období poplatník podnikal na základě živnostenského oprávnění a

využil ke stanovení daňové a odvodové povinnosti výdaje paušální. Pro korektní zpracování praktické části studie byl využit program Účto od tvůrců Tichý & Ježek a k výpočtům software Microsoft Excel.

V závěru studie je řešena problematika rezidenství a daňové povinnosti fyzické osoby ve dvou různých státech současně. Jako člen Evropské unie patří Česká republika do území s volným pohybem zboží, osob, kapitálu a služeb. Z tohoto důvodu je součástí studie také řešení situace, kdy se nejedná o rezidenta České republiky, ale i přesto má daný poplatník povinnost zdanit své příjmy plynoucí z této země v souladu se smlouvami o zamezení dvojího zdanění mezi dvěma státy.

Problematika daňové optimalizace není jednoduchá. Jedná se o celou řadu možností, přičemž každý poplatník může mít svou vlastní variantu optimálního zdanění příjmů. Jen v České republice se podnikající fyzické osoby musejí řídit desítkami různých zákonů, přičemž při přeshraničním poskytování služeb musí zároveň postupovat v souladu s platnou smlouvou o zamezení dvojího zdanění, kterou mezi sebou uzavřel stát s trvalým bydlištěm této fyzické osoby a stát, ve kterém podniká.

1 Daně v evropském kontextu

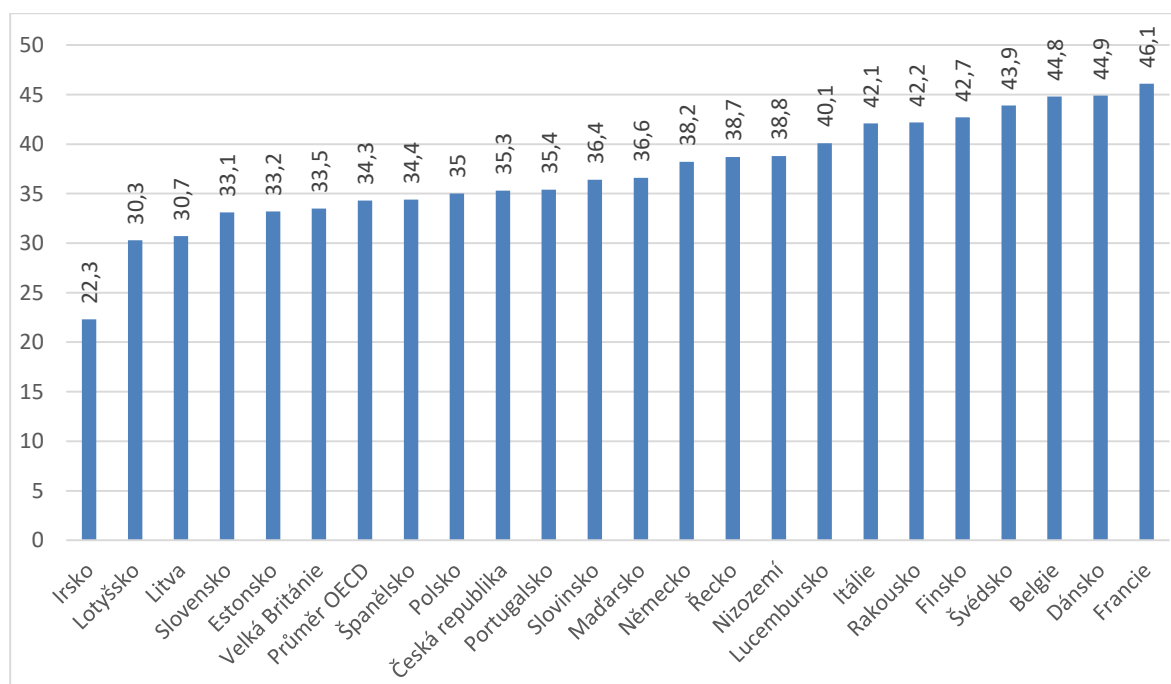
Již v druhé polovině 20. století vznikly snahy o propojení regionálních trhů s cílem vytvořit trh celosvětový. Avšak daňové systémy jednotlivých zemí se vyvíjely samostatně a docházelo k jejich střetům. Z tohoto důvodu byly vlády dotčených zemí nuceny ke spolupráci v daňové oblasti. Zejména šlo a v současnosti jde o zamezení daňových úniků, které působí na výši vládních příjmů. (Široký, 2018) V průběhu devadesátých let se téměř ve všech světových hospodářských regionech vytvářely hospodářské bloky s cílem vybudovat zóny volného obchodu či hospodářské a měnové unie. Názorný příklad tvořila Evropa, kde se přeměnilo Evropské společenství na Evropskou unii a dále vznikla visegrádská skupina ze států bývalého východního bloku. Ta se po rozpadu Československa přejmenovala na visegrádskou čtyřku. (Sirůček, 2007)

Evropská unie se skládá z 27 členských států. Česká republika se stala její součástí na základě přístupové smlouvy ze dne 16. dubna 2003. V oblasti daňové problematiky cílí Evropská unie na redukci daňových úniků, zpřesnění smluv o omezování dvojího zdanění a daňovou harmonizaci. Daňová harmonizace je jedním ze stupňů mezinárodní spolupráce v daňové oblasti. Nerudová (2011) ji charakterizuje jako proces sbližování daňových soustav států na základě jednotných pravidel. Přičemž nejde pouze o konstrukci daní, ale také o příslušnou administrativu, jakou je například daňová kontrola či povinnosti plátce. Harmonizace zahrnuje tři fáze: stanovení daně určené k harmonizaci, harmonizaci daňového základu a harmonizaci daňové sazby. Za jakýsi nižší stupeň daňové spolupráce lze považovat aproximaci daňových systémů, která je v současnosti velice populární. Jde o směr spolupráce, která nemusí vést k úplnému sladění daňových systémů, ale jen k jejich přiblížení. (Široký, 2018)

Pravomoc určení výše daní a jejich využití má každý členský stát ve své kompetenci. Evropská unie vystupuje v roli kontrolora vnitrostátních daňových předpisů. Dohlíží zejména na předpisy týkající se mezinárodních evropských podniků vzhledem ke vztahu k spotřebitelským politikám s cílem zajištění volného pohybu zboží, služeb a kapitálu, obrany proti nespravedlivým výhodám podniků v různých zemích Evropské unie a odstraňování diskriminace spotřebitelů, pracovníků nebo podniků z ostatních členů EU. (Europa, 2019)

Příjmy z výběru daní plynou do veřejných rozpočtů a patří mezi nejdůležitější druhy příjmů každé země. Společně s dalšími povinnými platbami, kterými jsou například odvody na sociální zabezpečení, tvoří daně většinu příjmů státu. V České republice byl plán příjmů do státního rozpočtu pro rok 2019 tvořen z 52,4 % daněmi a z 38 % povinným pojistným na sociální zabezpečení. (Ministerstvo financí, 2019) Dle údajů zveřejněných Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj pro rok 2018 (dále jen OECD) má Česká republika druhé nejvyšší odvody na sociální a zdravotní zabezpečení. Větší odvody v Evropské unii má jen Francie.

Na obrázku Obr. 1 je vyobrazeno daňové inkaso států Evropské unie na daních, přičemž je zahrnuto i s pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení. Hodnoty vyjadřují procento HDP, které státy získají právě těmito povinnými platbami. Údaje jsou obohaceny ještě o hodnotu průměru třiceti pěti zemí OECD.

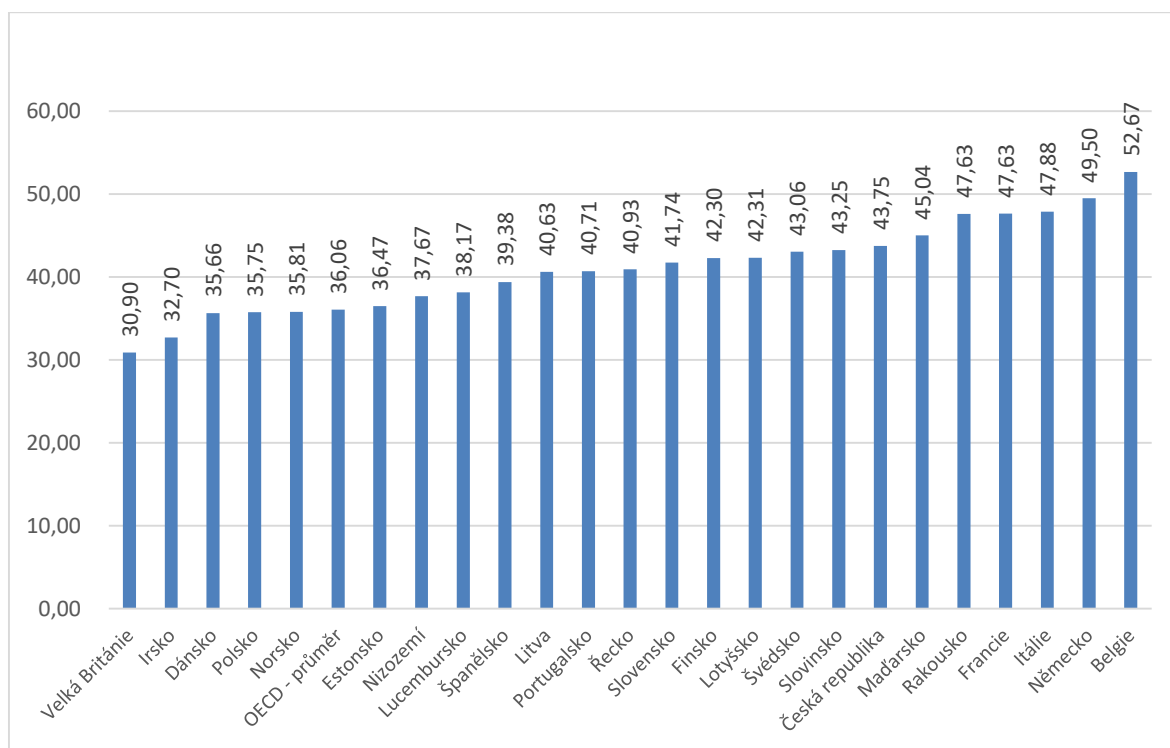
Obr. 1 Celkový příjem států EU na daních v % HDP (OECD, 2019, s. 1)

Z uvedeného obrázku je zřejmé, že v poměru k hrubému domácímu produktu nejvíce na daních a ostatních povinných odvodech zaplatí poplatníci ve Francii, kde se hodnota v roce 2018 vyšplhala na 46,1 % HDP. Naopak nejméně zaplatí občané Irska, kteří za sledovaný rok odvedli 22,3 % HDP. Česká republika se drží nad průměrem zemí OECD, avšak pod průměrem zemí EU, který za rok 2018 činil 37,21 % HDP a historicky jde o třetí nejvyšší naměřenou hodnotu na našem území. Větší hodnoty byly naměřeny jen v roce 1993, kdy

procento HDP bylo 36,96 a v roce 1994, kdy se podíl na HDP tvořený daněmi dostal na úroveň 35,7 %. (OECD, 2019)

Zdanění fyzických osob má v rámci jednotlivých členských států Evropské unie různorodou strukturu. Zatímco na Slovensku a v České republice tvoří podstatnou část odvodů z mezd pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení, například v Švédsku a Dánsku netvoří výběr pojistného ani pětinu daňových příjmů. Takto nízké odvody však neznamenají nižší úroveň sociálních výdajů, pouze se státy s nízkými odvody přiklánějí k úhradám těchto výdajů ostatními daňovými příjmy. Rozložení platby pojistného mezi zaměstnance a zaměstnavatele se také liší napříč Evropou. V České republice platí zaměstnavatel za svého zaměstnance přes 75 % pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení a například v Estonsku platí zaměstnavatel více než 90 % pojistného. Podíl živnostníků na zaplaceném pojistném na sociálním a zdravotním zabezpečení se u členských států Evropské unie příliš neliší. Nejvíce se pohybuje okolo 20 %, ale u většiny zemí je to méně než 20 %. (Macháček, 2016) Na obrázku Obr. 2 je ukázáno průměrné daňové zatížení poplatníka, který vykonával závislou činnost v roce 2018 v některých členských státech Evropské unie. Přičemž uvažovaný poplatník nemá děti a zároveň pobírá průměrnou mzdu. Vybrané státy jsou členy jak Evropské unie, tak OECD, která tyto data zveřejňuje.

Obr. 2 Průměrné daňové zatížení fyzických osob v EU v % ze mzdy za rok 2018 (OECD, 2020)

Z hodnot na obrázku Obr. 2 je zřejmé, že největší průměrné daňové zatížení výše popsaného poplatníka bylo v Belgii, kde odvedl přes 52 % ze své mzdy na zákonné odvody státu. Zatímco ve Velké Británii odvedl poplatník pouze něco málo přes 30 % ze své mzdy. Česká republika byla v evropském srovnání za rok 2018 na sedmé pozici s průměrným daňovým zatížením 43,75 %. Dle údajů OECD za posledních 18 let se Česká republika posunula na sedmou pozici z dvanácté pozice, na které byla s mírnými výkyvy od roku 2000 do roku 2012. Od roku 2013 stále ubývá států v Evropě s vyšším průměrným daňovým zatížením zaměstnanců než má právě Česká republika.

Vedle daní, které se na území členských států vybrat podaří, je ale mnoho prostředků, které se od poplatníků vybrat nepodaří. Efektivita výběrů daní v evropských státech se také odlišuje. Nejlépe je tento problém zřetelný na výběru daní z přidané hodnoty (dále jen DPH). Pokud jsou známy údaje o spotřebě, lze odhadnout, kolik se na DPH mělo vybrat. V tomto ohledu si nejhůře ve výběru daní vede Rumunsko, Litva či Slovensko, kde se výpadek z příjmů DPH za rok 2015 pohyboval v intervalu mezi 35 až 40 % z potenciálních státních příjmů. V České republice byl výpadek z příjmů DPH v roce 2015 pod 25 % potenciálních příjmů. (Macháček, 2016)

Aby mohl vnitřní trh Evropské unie fungovat správně, musí existovat opatření k odstraňování daňových překážek. Evropská komise ve svém pracovním dokumentu COM (2001) 582 uvedla základní seznam klíčových otázek, které souvisí s různorodostí jednotlivých daňových systémů v členských státech, a které negativně ovlivňují přeshraniční obchod, usazování a tok investic na vnitřním trhu. Tento seznam dále rozšířila o řešení jednotlivých problémů. Jednou v současnosti diskutovaných otázek zejména v oblasti daně z příjmů je potenciální dvojí zdanění či nezdanění. Pracovní dokument COM (2001) 582 zabývající se touto problematikou byl nadále novelizován a směřován do konkrétních oblastí. (European Commission, 2001)

1.1 Problematika zdanění fyzických osob v prostředí Evropské unie

V určitých případech může být jedna fyzická osoba považována za rezidenta ve dvou státech najednou, a tudíž oba mohou požadovat zdanění celosvětových příjmů. Pro tyto situace existují mezi některými státy smlouvy o zamezení dvojího zdanění, jejichž cílem je stanovit, ve kterém z dotčených států bude fyzická osoba mít daňový domicil. (Europa, 2019) Tyto smlouvy tvoří součást mezinárodního veřejného práva (Vančurová, 2019). Nejprve se sjednávaly nahodile a bez jakékoliv stanovené struktury. Později se projevila nutnost používat stejnou terminologii a zaručit stejný výklad smluv o zamezení dvojího zdanění. Díky tomu na půdě OECD vznikla v roce 1963 vzorová dohoda o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku. Právě tento dokument, po rozsáhlé aktualizaci v roce 1977, pomohl při sestavování dohod o zamezení dvojího zdanění mezi členy Evropské unie. (European Commission, 2001)

Nejen smlouvy o zamezení dvojího zdanění ovlivňují daňové systémy v souvislosti se zdaněním některých příjmů. Dalšími dokumenty jsou i mezinárodní ujednání. Mezi tyto ujednání patří například Vídeňská úmluva o diplomatických stycích nebo Vídeňská úmluva o konzulárních stycích. (Sojka, 2017) Koordinace mezi státy v daňové oblasti je a vždy byla nezbytná a směřující k situaci, kdy je každý příjem zdaněn právě jednou a zároveň žádný příjem neunikne zdanění. (Vančurová, 2019)

Stejně jako ostatní členové Evropské unie Česká republika při tvorbě smluv o zamezení dvojího zdanění používá strukturu modelového dokumentu OECD, ačkoliv odchýlení se od vzoru není právně vymahatelné, je Česká republika ho využívá (Vančurová, 2019). Dle Ministerstva financí (2020) do dnešního dne Česká republika uzavřela 95 smluv o zamezení dvojího zdanění s jiným státem. Například ode dne 14. 07. 2003 je v platnosti Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a majetku. Tato smlouva je uvedena ve sbírce mezinárodních smluv pod číslem 100 / 2003 a obsahuje 28 článků. V 5. článku je ujednání o pojmu stálá provozovna, která je v této smlouvě definována jako „... *trvalé místo nebo zařízení k výkonu činnosti, jehož prostřednictvím je zcela nebo zčásti vykonávána činnost podniku.*“ V tomto popisu je zvláště důležitý důraz na to, že ve stálé provozovně je možné vykonávat činnost podniku i jen zčásti. Z toho vyplývá, že jeden poplatník může mít i více stálých provozoven. V 7. článku výše zmíněné smlouvy je pak popsáno, ve kterém státě a jakým způsobem budou zdaněny zisky podniku a to jak v případě, že se jedná o zisky

plynoucí ze stále provozovny, tak v opačném případě. Pokud se jedná o stálou provozovnu, daní se pouze příjmy, které souvisí právě s činností ve stále provozovně a lze od nich odečíst pouze náklady vyplývající z její činnosti. Tudíž ke stále provozovně se pro účely určení daňové povinnosti přistupuje jako k samostatnému podniku. (Sbírka mezinárodních smluv, 2003)

S problematikou daně z příjmů také úzce souvisí platby povinného pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení. V souladu s nařízením Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, je nutné určit, ve kterém státě vykonává podnikající osoba podstatnou činnost. Ke stanovení podstatné činnosti se vychází kritérií, která definuje nařízením Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009. Tyto kritéria zahrnují obrat, pracovní dobu a počet poskytnutých služeb nebo příjem. Pokud podnikající osoba nevykonává podstatnou činnost na území státu s jejím trvalým bydlištěm, musí se řídit legislativou členského státu Evropské unie, v němž se nachází střed zájmu její činnosti. Tato osoba stanoví střed zájmu své činnosti z hlediska profesní činnosti, místa, kde má stálé a trvalé sídlo podnikání, obvyklé povahy nebo doby trvání vykonávaných činností, s ohledem na množství poskytnutých služeb a její budoucí záměr. Pokud tedy tato osoba vyhodnotí svůj střed zájmu v jiném státě, než ve kterém má své trvalé bydliště, musí se řídit legislativou platnou na území tohoto státu. V prostředí České republiky se platba zdravotního pojistného řídí zákonem č. 48/1997 Sb. zákon o veřejném zdravotním pojištění, ve kterém je stanoveno, že zdravotně pojištěny jsou osoby s trvalým pobytem na území České republiky. Z toho plyne, že pokud si cizí podnikající osoba nechce platit pojistné na zdravotní pojištění a nemá na území České republiky trvalý pobyt, nemusí být tohoto pojištění účastna.

2 Podnikání fyzických osob na území České republiky

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen živnostenský zákon), je základní právní norma, která upravuje provozování živností. Tento způsob podnikání patří mezi nejrozšířenější v České republice. Dalším významným právním předpisem, který upravuje podnikání živnostníka, je Občanský zákoník, tj. zákon č. 89/2012 Sb. Jeho předmětem je zejména úprava majetkoprávních vztahů mezi jednotlivými podnikateli. (Poradce, 2018) Neméně důležité předpisy, kterými se musí živnostník řídit, jsou také například zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění a další.

V České republice se živnosti dělí z hlediska požadavků na odbornou způsobilost živnostníka na ohlašovací a koncesované (Padnos, 2013). Přičemž ohlašovací živnosti mohou v případě splnění stanovených podmínek vzniknout jen na základě ohlášení na živnostenský úřad. Na rozdíl od živností koncesovaných, které mohou být provozovány pouze na základě koncese. (Poradce, 2018)

Živnosti ohlašovací se dále dělí na řemeslné, vázané a volné živnosti. Tyto živnosti může provozovat buď kdokoliv, kdo splnil všeobecné podmínky dle § 6 živnostenského zákona, nebo pouze ten, kdo má odbornou způsobilost a zároveň splnil všeobecné podmínky dané živnostenským zákonem (Poradce, 2018). Volnou živnost může provozovat každý podnikatel, který ohlásil živnost na živnostenský úřad a prokázal, že u něj neexistuje žádná z překážek provozování živnosti dle § 8 živnostenského zákona. K provozování živnosti vázané je zapotřebí navíc disponovat požadovanou odbornou způsobilostí dle přílohy č. 2 živnostenského zákona. Pokud budoucí živnostník nesplňuje tento požadavek, může ustanovit odpovědného zástupce, který má potřebnou kvalifikaci. Pro živnostníky provozující vázané živnosti je stěžejní výše zmíněná příloha č. 2 živnostenského zákona, která nejen popisuje požadovanou odbornou způsobilost, ale také uvádí seznam živností klasifikovaných jako vázané. Poslední ohlašovací živností je živnost řemeslná. Jedná se o živnosti vyjmenované v příloze č. 1 živnostenského zákona. Pro výkon této činnosti musí živnostník splňovat odbornou způsobilost, kterou prokáže pomocí dokladu o řádném ukončení vzdělání. (MPO, 2019) Případně řemeslnou živnost může vykonávat podnikatel,

který dosáhnul profesní kvalifikace dle Národní soustavy kvalifikací. (Poradce, 2018)
 Koncesované živnosti upravuje příloha č. 3 živnostenského zákona. U těchto živností je zapotřebí požádat o koncesi u kteréhokoliv živnostenského úřadu nebo na kontaktním místě české veřejné správy. (MPO, 2019)

Počet osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění stále roste. Vyplývá to z údajů zveřejněných Ministerstvem průmyslu a obchodu (2019), které jsou citovány v následující tabulce Tab. 1.

Tab. 1: Roční přehled podnikatelů a živností

Počet ke dni :	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Celkem platných ŽO	3 743 413	3 660 644	3 645 647	3 556 358
<i>pro živnosti : koncesované</i>	274 695	262 937	248 137	232 298
: vázané	308 220	299 786	360 637	346 865
: řemeslné	998 126	981 317	964 650	948 230
: volné	2 162 372	2 116 604	2 072 223	2 028 965
ŽO pro fyzické osoby	2 904 078	2 854 598	2 871 189	2 819 905
ŽO pro právnické osoby	839 335	806 046	774 458	736 453
ŽO pro cizince	118 173	113 817	111 034	107 255
Podnikatelé celkem	2 505 551	2 468 334	2 433 756	2 400 945
- z toho : fyzické osoby	2 028 496	2 009 927	1 996 337	1 982 757
: právnické osoby	477 055	458 407	437 419	418 188
Podnikatelé cizinci celkem	89 843	87 228	85 628	83 862
Počet obyvatel	10 637 794	10 597 473	10 572 427	10 546 120
Počet ŽO na 1000 obyvatel	351,90	345,43	344,83	337,22
Počet podnikatelů na 1000 obyv.	235,53	232,92	230,20	227,66
Počet ŽO na 1 podnikatele	1,49	1,48	1,50	1,48

Zdroj: MPO (2019, s. 1)

Zatímco na konci roku 2015 bylo platných více jak tři a půl milionu živnostenských oprávnění, v roce 2018 už počet držených oprávnění převýšil tři miliony sedm set tisíc kusů. Poměrné rozložení počtu oprávnění mezi jednotlivými druhy živností se v průběhu sledovaných let příliš nezměnil. Průměrný počet živnostenských oprávnění na jednoho podnikatele je na konci roku 2018 1,49 kusů. To znamená, že v průměru má každý podnikatel podnikající dle živnostenského zákona více jak jedno oprávnění.

2.1 Historie a vývoj podnikání fyzických osob na území České republiky

Historie živnostenského podnikání na českém území sahá až do 14. století, kdy se poprvé objevují cechy, ale i před tímto obdobím existovaly v Evropě tzv. řemeslná bratrstva nebo řemeslné korporace (Vykoupil, 2000). V minulosti i dnes platí, že panovník či vláda se snaží o co největší kontrolu v tomto odvětví a k tomu používá nejrůznější patenty, živnostenské řády a v neposlední řadě živnostenské zákony.

Ve středověku zastupovaly živnostenské podnikání hlavně cechy, které byly hlavním zdrojem kvalifikované pracovní síly. Produkovaly mistry v oborech a jejich učně. Dále sloužily k porovnání kvality odvedené práce. (Jindra, 2015) Později se však s nástupem nového směru hospodářské politiky merkantilismu cechy staly přítěží pro hospodářský rozvoj (Vykoupil, 2000) a tak panovníci přijímali různá legislativní opatření pro podporu podnikání na úkor cechovní organizace (Jindra, 2015). Jedním z takových opatření bylo nově zřízené sestavování výrobních statistik, které způsobilo, že nebylo pouze tajemstvím cechů, kolik je na trhu výrobců a výrobků (Bělina, 2001). Cechy znamenaly nejen zdroj kvalifikované pracovní síly, ale také disponovaly silou hospodářskou a tudíž i politickou (Pardnos, 2013). Nejúčinnější zásah proti cechovnímu systému provedli panovnice Marie Terezie a její syn Josef II., kteří posílili státní dozor nad výrobou a odebrali cechům soudní moc nad jeho členy.

V 18. století vznikly dva patenty na spravování cechů. Byl to generální cechovní patent, který zřídil pozici cechovního inspektora a komerční patent. Tento patent sloužil udělování kupecké matrikule. Kupecké matrikule tvořily v té době náhradu dnešního obchodního rejstříku. Systém byl založen na přidělování legitimačních lístků registrovaným kupcům a měl zabraňovat proniknutí černé konkurence mezi řádně registrované kupce. (Jindra, 2015) Na území dnešní České republiky se živnosti rozdělily na policejní, komerční a svobodné. Dále dle výše zmiňovaného generálního cechovního patentu se výrobní živnosti dělily na cechovní a necechovní. Živnosti ovšem bylo možné provozovat pouze s úředním souhlasem státu a to jak policejní, tak komerční. (Bělina, 2001) Obchodní živnosti, na rozdíl od výrobních, se dělily na volné a koncesní. V té době se mezi koncesní živnosti řadil prodej knih, protože se mohly prodávat pouze v hlavních zemských městech. Koncesní živnosti se dále rozdělovaly na koncese osobní a reální. Osobní koncese byla spjata s vykonávající osobou a zanikla s její smrtí. Zatímco reální koncese šla smluvně převádět. Už tehdy museli lidé splňovat zákonné podmínky pro udělení úředního souhlasu. Mezi základní podmínky

patřila zletilost a občanská zachovalost. Dále musel žadatel prokázat minimální výši kapitálů a ve specifikovaných případech i doklad o složení mistrovských zkoušek. (Jindra, 2015)

V první polovině 19. století vznikl tlak na vytvoření obchodních komor, které by tvořily poradce pro nově zřízené ministerstvo obchodu a tak roku 1850 vzniklo na území dnešní České republiky 8 komor. Šlo o obchodní a živnostenské komory, které se nově mohly vyjadřovat ke komerčním i politickým souvislostem právě chystaného živnostenského řádu. Mimo jiné se podílely i na řešení daňových a finančních otázek a dopravních problémů. Nový živnostenský řád s účinností od 1. května 1860 platil na našem území až do roku 1965. Jeho součástí nebylo jen zrušení předcházejících pravidel, ale zahrnoval také seznam vyjmutých činností, které ačkoliv splňovaly některé z rysů živnosti, nepodléhaly tomuto zákonu. Živnostenský řád mimo jiné ochraňoval živnostenskou svobodu a prohlašoval volnost výroby a obchodu. (Jindra, 2015) Dále zřídil povinnou stavovskou organizaci živnostníků tzv. společenstva. První obchodní zákoník vznikl mezi lety 1857 a 1861 v německém Norimberku a v Habsburské monarchii byl přijat roku 1863. Později byl doplněn akciovým regulativem a zákonem o společenstvech s omezeným ručením. (Padrnos, 2013)

Následkem dlouhotrvajících odstředivých tendencí došlo k rozpadu monarchie a vzniku Československé republiky, kterou tvořily tři části – Čechy, Slovensko a Zakarpatská Ukrajina. Ekonomika v nově vzniklém státě se potýkala s velkými problémy. Ačkoliv byla v porovnání s ostatními částmi bývalé monarchie vyspělá, většinu průmyslové výroby vlastnili Němci. Čeští podnikatelé měli přibližně jednu třetinu akciového kapitálu. (Tomeš, 2008) V tomto zcela novém státě došlo k recepci živnostenského řádu, který byl základní normou upravující živnostenské podnikání. To však neplatilo pro celé území Československa. V určitých částech se podnikání fyzických osob řídilo uherskou zákonnou úpravou nebo se využíval německý živnostenský řád. Tento problém vyřešil zákon č. 259/1924 Sb., který rozšířil platnost zákonů na celé území republiky.

V roce 1929 vypukla ve Spojených státech Amerických hospodářská krize (Tomeš, 2008), která ovlivnila i vývoj legislativy na našem území. Výsledkem byla snaha o omezování určitých živností. Tato omezení definoval zákon č. 162/1935 Sb., který opravňoval živnostenský úřad rozhodovat, zda bude v určitých oborech přijato ohlášení či rozšířena činnost. Když živnostenský úřad usoudil, že tato činnost měla neblahý dopad na soutěžní

poměry, tak ohlášení nepřijal. Dále se k žádosti vyjadřovaly i obchodní a živnostenské komory a živnostenské společenstvo. (Šlapanský, 2017)

Další důležitá redukce živností proběhla roku 1938, kdy byly přijaty dvě vládní nařízení o dočasném omezení v živnostenském a jiném podnikání. Těmito nařízeními byl zaveden koncesní systém. V té době bylo možné provozovat výdělečnou činnost, pouze pokud nebyla překážkou v branné pohotovosti státu, nebo pokud tomu nebránilo obsazení některých území státu cizí mocí. Zpočátku měla nařízení platit pouze rok, ale s ohledem na historické události byla platnost prodloužena po dobu celé druhé světové války. Navzdory očekávaným zlepšením situace po ukončení 2. světové války, docházelo od roku 1945 ke konfiskacím majetku německých soukromých podnikatelů a znárodňování důležitých podniků v zásadních odvětvích. (Šlapanský, 2017) V roce 1948, kdy došlo k převzetí moci komunisty, byl zásah proti soukromému sektoru nejúčinnější. V platnost vešla druhá vlna znárodňování, která zasáhla i malé podniky, střední podniky a právě i živnosti. Živnostníci byli veřejně označováni za nepřátele režimu, například pomocí projevu na sokolském sletu nebo při pohřbu Edvarda Beneše a zároveň byla proti nim ustanovena diskriminační opatření. Došlo k otevřenému boji proti živnostem pomocí propagandy, kontrol, ekonomických a finančních nástrojů, administrativního zatížení a v některých případech i trestního stíhání. Od tohoto roku již neexistovala ochrana drobného a středního podnikání. K úplnému zrušení živnostenského podnikání došlo v roce 1965 vydáním zákona č. 64/1965 Sb., který zbývající živnosti zařadil do průmyslových a dalších podniků. (Tomek, 2019)

K zásadnímu rozkvětu soukromého podnikání došlo po listopadu 1989, kdy se změnil politický systém a následně vznikla Československá federativní republika. Prvním důležitým právním předpisem pro soukromé podnikatele byl zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání. Nově bylo dovoleno živnostníkům provozovat výdělečnou činnost ve stejných oblastech a za stejných podmínek, které platily pouze pro organizace. (Šlapanský, 2017)

2.2 Legislativa upravující podnikání fyzických osob

Daň jakožto povinná, nenávratná, neekvivalentní, neúčelová a zákonem uložená platba, je jedním z hlavních příjmů do veřejného rozpočtu. Historicky se rozlišuje na přímé a nepřímé daně. Toto dělení však nestačí pro všechny platby, které lze za daň považovat, jako je například pojistné sociálního pojištění. (Vančurová, 2018). Česká republika má široký daňový systém s mnoha zákony, které ovlivňují podnikání fyzických osob. Jeden z těchto stěžejních zákonů je zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen zákon o daních z příjmů). Dani z příjmů fyzických osob podléhají všechny zdanitelné příjmy a její sazba v roce 2020 činí 15 % z daňového základu. Jejím účelem, jakož i ostatních daní, je přerozdělování důchodů od bohatších k chudším a současně povzbuzovat poplatníka k žádoucímu chování. Jako je například přispívání na humanitární účely, nebo darování krve. Předmět daně tvoří příjmy ze závislé činnosti (§6), příjmy ze samostatné činnosti (§7), příjmy z kapitálového majetku (§8), příjmy z nájmu (§9) a ostatní příjmy (§10). Pro každou výše uvedenou skupinu jsou stanovena pravidla uplatňování výdajů zvlášť. (Marková, 2020)

Podnikajících fyzických osob se týká především dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti upravený dle §7 zákona o daních z příjmů. Do této skupiny patří jak příjmy z podnikání dle živnostenského zákona, tak i příjmy z podnikání dle jiných zákonů. Poplatník si může zvolit, zda v dílčím základu daně odečte od svých příjmů skutečné výdaje, které sloužily na dosažení, zajištění a udržení příjmů anebo, zda využije příslušné paušální výdaje. (Brychta, 2018)

Rozhodne-li se pro skutečné výdaje, musí počítat s navýšením vynaložených prostředků na administrativní práce. Skutečné výdaje totiž musí prokazovat pomocí účetnictví nebo daňové evidence. Pokud se rozhodne pro vedení účetnictví, dílčím základem daně bude jeho výsledek hospodaření. Jestliže dá přednost daňové evidenci, dílčí základ daně se vypočítá jako rozdíl mezi příjmy a výdaji. Důležité je zmínit, že v obou případech hrozí možnost případné daňové kontroly. Paušální výdaje jsou stanoveny procentem z hrubých příjmů. Jejich účelem je usnadnit podnikání hlavně drobným živnostníkům tím, že nemusí vést příliš mnoho evidence pro daňové účely. V důsledku toho vznikly absolutní limity paušálních výdajů. (Vančurová, 2019) V roce 2018 se absolutní limity vypočítávaly z příjmů ve výši jeden milion korun českých, ale v průběhu roku 2019 vláda schválila nový daňový balíček a došlo ke zvýšení horní hranice výdajových paušálů na dvojnásobek. Toto navýšení platí i pro roky následující. I přes případné uplatnění paušálních výdajů má však poplatník

povinnost vést v souladu se zákonem 586/1992 Sb., o daních z příjmů, evidenci svých příjmů a pohledávek, které vznikly v souvislosti s jeho činností. (Marková, 2020) Následující tabulka Tab. 2 ukazuje, v jaké výši je možné uplatnit paušál podle druhu příjmů a příslušný aktualizovaný absolutní limit.

Tab. 2: Sazby paušálních výdajů

Druh příjmu	Relativní sazba	Absolutní limit
příjmy ze zemědělské výroby, příjmy z řemeslných živností	80 %	1 600 000 Kč
příjmy z ostatních živností	60%	1 200 000 Kč
příjmy z jiného podnikání, z nezávislého povolání, příjmy z převodu a využití duševních práv	40%	800 000 Kč
příjmy z nájmu majetku v obchodním majetku	30 %	600 000 Kč
příjmy z nájmu (§ 9)	30%	600 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování podle Vančurové (2019, s. 20)

Z uvedených údajů vyplývá, že stěžejní pro správné určení výše paušálu je dobře rozlišit, o který druh příjmů se jedná. V situaci, kdy fyzická osoba provozuje řemeslnou živnost, smí si uplatnit výdaje ve výši 80 % ze svých příjmů, nejvýše však 1 600 000 Kč. Pokud má poplatník příjmy z více skupin, může využít fakt, že pro každý druh příjmu je limit stanoven odděleně, ale musí respektovat, že nelze kombinovat využití skutečných a paušálních výdajů. (Hnátek, 2017)

Základ daně z příjmů fyzických osob je tvořen souhrnem dílčích základů. Pokud vyjde u dílčího základu ze samostatné činnosti nebo z nájmu záporné číslo, to znamená, že výdaje převyšují příjmy, vyrovnává se s ostatními základy daně. Takto kompenzovat se ovšem nesmí se základem ze závislé činnosti. Kdyby se nepodařilo záporný zůstatek odstranit ostatními dílčími základy daně, má poplatník povinnost uvést tento záporný zůstatek v daňovém přiznání. (Hnátek, 2017) Jakmile jsou známy dílčí základy daně, postupuje se dle schématu v tabulce Tab. 3.

Tab. 3: Konstrukce daně z příjmu fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob
základ daně
- odpočty
= základ daně po snížení (zaokrouhlený na stovky korun dolů)
× sazba daně 15 %
= základní částka daně
+ solidární zvýšení daně
- standardní slevy, nestandardní slevy
Daň po slevách (daňový bonus)

Zdroj: Vlastní zpracování podle Vančurové (2019, s. 24)

Z výše uvedené tabulky Tab. 3 vyplývá, že samotný základ daně nestačí pro výpočet daňové povinnosti nebo daňového bonusu. Musí se dále snižovat o odpočty a správně zaokrouhlovat. Po té přichází na řadu sazba daně dle § 16 zákona o daních z příjmů. V roce 2020 činí 15 % ze zaokrouhleného základu daně sníženého o odčitatelné položky. Případně se navyšuje o solidární složku a snižuje o slevy na dani.

Odpočty představují vynaložené výdaje, které se mohou odečíst od základu daně. Mezi ně patří daňová ztráta, výdaje na podporu odborného vzdělávání, výdaje na projekty výzkumu a vývoje, dary na veřejně prospěšné účely, úroky z úvěrů na bytové potřeby, příspěvky na penzijní připojištění, pojistné na soukromé životní pojištění, zaplacené členské příspěvky člena odborové organizace a úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání. (Hnátek, 2019) Bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely zahrnují zejména dary poskytnuté obcím, krajům, organizačním složkám státu anebo právnickým osobám sídlícím v České republice za účelem podpory obecně užitečných prací. Od základu daně se odečtou pouze tehdy, pokud převyšují alespoň 2 % základu daně nebo jejich suma tvoří víc jak jeden tisíc českých korun. Dále se za bezúplatná plnění považuje dárcovství krve a dalších krevních složek, které se uznává ve výši tří tisíc českých korun. Za dárcovství orgánů a krevtovorných buněk činí odpočet dvacet tisíc českých korun. Celkem lze tímto způsobem základ daně snížit maximálně o 15 %. Další z možností, jak snížit základ daně je také

odečtení součtu úroků zaplacených za zdaňovací období z úvěrů na bytové účely. Suma úroků snižujících základ daně může být maximálně 300 000 Kč. (Marková, 2020) Tyto odpočty si nemůže uplatnit poplatník, který nemá úhrn příjmů ze zdrojů v České republice minimálně z 90 % (Vyškovská, 2016).

Dalším možným odpočtem jsou příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření. Je nutné rozlišovat penzijní pojištění se státní podporou a bez státní podpory. Protože v případě pojištění se státní podporou zákon stanovuje jednu podmínku navíc. Aby si mohl poplatník odečíst příspěvky, musí zaplatit více, než přispívá stát, tj. 12 000 Kč a zároveň maximálně mohou tyto příspěvky snížit základ daně o 24 000 Kč. Horní hranice platí i pro penzijní pojištění bez státní podpory. (Děrgel, 2018) Podobně je to se soukromým životním pojištěním. Nejvíce je možné odečíst 24 000 Kč a to i v situaci, kdy poplatník má více pojistných smluv i s více různými pojišťovnami. V případě, že poplatník je členem odborové organizace a platí členské příspěvky, může si tyto příspěvky odečíst od základu daně a to až do výše tří tisíc českých korun maximálně však do výše 1,5 % zdanitelných příjmů dle §6. Posledním odpočtem jsou výdaje za zkoušky stvrzující výsledky dalšího vzdělávání a to maximálně ve výši 10 000 Kč. Jestliže se jedná o poplatníka se zdravotním postižením, může odečíst až 13 000 Kč a u osoby s těžkým zdravotním postižením až 15 000 Kč. (Marková, 2020)

Solidární daň byla zřízena k tomu, aby se omezilo regresivnímu působení daně u jedinců, kteří mají převážně příjmy ze závislé činnosti a pro které se stane daň regresivní díky přesažení maximálního vyměřovacího základu na pojistné na sociální zabezpečení. Nejedná se o další pásmo sazby daně. Počítá se z dílčího základu daně z příjmu ze závislé činnosti po odečtení sociálního pojistného hrazeného zaměstnavatelem a z dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti. Její sazba je lineární ve výši 7 % a aplikuje se na kus základu daně, který je větší než 48násobek průměrné mzdy. Solidární daň se nijak nezaokrouhluje. (Vančurová, 2018)

Po případném přičtení solidární daně odečítáme od základní částky daně slevy na dani. Přehled možných slev za celé zdaňovací období je uveden v následující tabulce Tab. 4.

Tab. 4: Slevy na dani z příjmu fyzických osob

Druh slevy	Částka
Základní	24 840 Kč
Na invaliditu poplatníka	
na invaliditu 1. a 2. stupně	2 520 Kč
na invaliditu 3. stupně	5 040 Kč
držitel průkazky ZTP/P	16 140 Kč
Pro studenta	4 020 Kč
Slevy na vyživovanou osobu	
na druhého z manželů	24 840 Kč
na nezaopatřené dítě:	
- první dítě	15 204 Kč
- druhé dítě	19 404 Kč
- třetí a další dítě	24 204 Kč
Zaměstnanec se zdravotním postižením	
zdravotní postižení	18 000 Kč
těžší zdravotní postižení	60 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Děrgel (2018, s. 106)

Uvedené částky platí pro celé zdaňovací období, ale některé z nich se mohou uplatnit v měsíčních částkách. Jde například o základní slevu na poplatníka, studenta nebo slevy na nezaopatřené děti. Základní slevu využívá poplatník vždy v celé její výši. Pokud poplatník má manžela nebo manželku, který si za zdaňovací období nevydělal více než 68 000 Kč, může si tento poplatník uplatnit slevu na manžela ve výši 24 840 Kč. Daňové zvýhodnění na dítě si může poplatník uplatnit v případě, že s dítětem žije ve společné domácnosti. Zvýhodnění má právo využít pouze jeden z rodičů dítěte. Tato sleva má podobu daňového zvýhodnění. Z toho plyne fakt, že pokud se sleva nevyčerpá v celé výši, její zbývající část tvoří daňový bonus, který vyplácí finanční úřad poplatníkovi. (Vančurová, 2019) Všechny slevy, kromě základní slevy na poplatníka, si nemůže uplatnit poplatník, který nemá úhrn příjmů ze zdrojů v České republice minimálně z 90 %. (Vyškovská, 2016)

Jednou z nestandardních slev u dani z příjmů fyzických osob je sleva za umístění dítěte. Sleva vznikla v roce 2015 a slouží ke kompenzaci výdajů vynaložených za umístění dítěte do předškolních zařízení. Tyto výdaje tvoří samotnou výši slevy. Podmínkou je soužití poplatníka a dítěte ve společné domácnosti. (Marková, 2020) Nejvýše je možné odečíst od vypočtené daně částku minimální mzdy. V roce 2020 se jedná o 14 600 Kč. Nejnovější sleva je sleva na evidenci tržeb. Jejím účelem je zmírnit prvotní vynaložené výdaje na zavedení elektronické evidence tržeb. Z účelu vyplývá, že slevu lze využít pouze ve zdaňovacím období, ve kterém poplatník poprvé zaevidoval tržbu, kterou má povinnost evidovat dle zákona o evidenci tržeb. Výše slevy je 5 000 Kč. (Brychta, 2018)

2.3 Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění fyzických osob

V České republice definují odvody na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění dvě základní právní normy: zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění. Tyto zákony v mnohém vycházejí ze zákona o daních z příjmu, ale používají odlišnou terminologii. Z hlediska zákona o daních z příjmů lze hovořit o osobách, které mají příjmy ze závislé činnosti podle §6, kdežto dle terminologie výše zmíněných zákonů jde jednoduše o zaměstnance. Dále dle zákona o daních z příjmů rozlišujeme osoby s příjmy ze samostatné činnosti podle §7 a oproti tomu zákony upravující sociální zabezpečení a zdravotní pojištění definují tyto osoby jako osoby samostatně výdělečně činné (dále jen OSVČ).

Zdravotní pojištění, neboli veřejné zdravotní pojištění, mají povinnost platit pojištěnci, kteří mají trvalý pobyt na území České republiky. Toto pojištění slouží zejména k úhradě zdravotních služeb, které mají zlepšit nebo zachovat zdravotní stav pojištěnce. Sazba pro pojistné je upravena v zákoně č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění a činí 13,5 % z vyměřovacího základu. Dále je plátcé pojistného povinen vypočítat výši pojistného, zaokrouhlit ho na celé koruny směrem nahoru a odvést ho na účet příslušné zdravotní pojišťovny. U zaměstnanců tvoří vyměřovací základ jejich hrubá mzda s tím, že některé druhy příjmů se do vyměřovacího základu nezahrnují. Například odstupné nebo náhrada škody dle zákoníku práce. Na rozdíl od podnikajících fyzických osob, které si za sebe hradí celou výši pojistného, si zaměstnanec hradí pouze třetinu vypočítaného pojistného. Zbývající dvě třetiny za něj odvádí jeho zaměstnavatel. Jako OSVČ může poplatník figurovat vůči zdravotní pojišťovně ve dvou rolích. Pokud je poplatník například student, zaměstnanec nebo v penzi a zároveň podniká na základě živnostenského oprávnění, vykonává z pohledu zdravotní pojišťovny a Okresní správy sociálního zabezpečení vedlejší činnost. Konkrétní podmínky, které platí pro určení, zda se jedná o vedlejší činnost, upravuje zákon č. 155/1995 Sb. zákon o důchodovém pojištění. Jestliže poplatník nesplňuje podmínky výše zmíněného zákona, jedná se o činnost hlavní. Pro platby OSVČ na zdravotní pojištění platí sazba 13,5 % z vyměřovacího základu a zároveň musí tato částka činit pro rok 2020 minimálně 2 352 Kč. (Finance.cz, 2020) V případě, že se jedná o vedlejší činnost poplatníka, poplatník neodvádí v prvním roce zálohy na zdravotní pojištění. Tento odvod se pak uhradí jednorázově za rok podle Přehledu o příjmech a výdajích. Zároveň není povinen odvádět minimální zálohy. Na následující roky se zálohy vypočítávají ze skutečně dosaženého zisku

podnikatele. Vyměřovací základ pro výpočet zdravotního pojištění tvoří 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji za uplynulý rok. (Finance.cz, 2020)

Sociální zabezpečení tvoří tři subsystémy: nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Na rozdíl od veřejného zdravotního pojištění jsou tohoto pojištění účastni pouze pojištěnci, kteří mají zdanitelný příjem, tzn. příjem dle § 6 nebo § 7 zákona o daních z příjmu, nebo se dobrovolně důchodově pojistili. Sazby pojistného jsou upravené v zákoně č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Dle této legislativy zaměstnavatel odvádí za své zaměstnance 24,8 % z vyměřovacího základu a zaměstnanec hradí 6,5 % z vyměřovacího základu. Vyměřovací základ pro zaměstnance tvoří hrubá mzda a zároveň se do tohoto základu nezapočítává například odstupné poskytnuté na základě zvláštních právních předpisů nebo náhrada škody dle zákoníku práce. Pro OSVČ platí, že si vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění zvolí sama, nesmí však být menší než 50 % daňového základu a zároveň menší než zákonný nejnižší vyměřovací základ. Sazba pro OSVČ je 29,2 % z vyměřovacího základu, přičemž 28 % poputuje na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti. Takto vypočtená částka nesmí být pro rok 2020 nižší, než 2 544 Kč. Dále se mohou dobrovolně účastnit na nemocenském pojištění se sazbou 2,1 % z vyměřovacího základu, nejméně však 126 Kč. Stejně jako u pojistného na zdravotní zabezpečení i ve vztahu k Okresní správě sociálního zabezpečení může OSVČ provádět buď činnost hlavní, nebo vedlejší. Výhody výkonu činnosti vedlejší jsou obdobné jako u zdravotního zabezpečení. Poplatník nemusí odvádět povinné zálohy v prvním roce podnikání a na další roky se zálohy vypočítávají ze skutečně dosaženého zisku. Rovněž pokud rozdíl mezi příjmy a výdaji nepřesáhne rozhodnou částku, nemusí poplatník platit zálohy na sociální pojištění na další rok. Rozhodná částka pro rok 2020 činí 83 603,- Kč. (CSSZ, 2020)

3 Problematika daňových úniků v oblasti daně z příjmů fyzických osob

Jedním z hlavních a možná i nejdůležitějších úkolů finanční správy každé země je správný výběr daní s cílem omezování či úplného odstranění daňových úniků. (MENA Report, 2019) Tomuto tématu se věnuje mnoho odborných článků, publikací a v praxi finanční správa. Každý rok Nejvyšší státní zastupitelství vydává Zprávu o činnosti státního zastupitelství, jejíž součástí je už druhý rok Zpráva o činnosti národního korespondenta pro boj proti daňové kriminalitě, která přibližuje konkrétní údaje o boji proti daňovým únikům v České republice. V rámci těchto zpráv byly zveřejněny i údaje přibližující počet zjištěných daňových prohřešků. Vedle daňových úniků způsobených neodvedením daně dle § 241 zákona 40/2009 Sb., trestního zákoníku, tvoří nejčetnější a nejvyšší prohřešky neoprávněné krácení daní, poplatků a podobné povinné platby dle § 240 výše zmíněného zákona. Údaje o vývoji tohoto nelegálního chování mezi lety 2014 až 2018 jsou zobrazeny v následující tabulce Tab. 5.

Tab. 5: Zjištěné zkrácení daně v letech 2014-2018

Rok	Zjištěno případů	Škoda (v tis. Kč)
2014	858	8 572 074
2015	1 015	7 957 739
2016	1 043	5 686 096
2017	1 107	3 980 480
2018	1 296	3 746 824

Zdroj: Vlastní zpracování dle Přichystal (2019, s. 1)

Z výše uvedené tabulky Tab. 5 vyplývá, že škody způsobené zkrácením jakékoliv daně, poplatků a podobné platby tvoří v průběhu sledovaných let stále menší rozsah. V roce 2018 klesly škody v porovnání rokem 2014 o více než 55 %. Naopak vzrůstající tendence lze sledovat u počtu zjištěných případů zkrácení daně, kdy v roce 2014 bylo zjištěno jen 858 případů, zatímco v roce 2018 už jich bylo přes 1 200. Vývoj obou hodnot je možno přisuzovat zvyšujícímu se tlaku ze strany státu na boj proti daňové kriminalitě. Dle Přichystala (2019) je třeba udržet odbornost orgánů působících v trestním řízení a klást důraz na vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi orgány daňové správy a orgány v trestním řízení. V České republice byl za tímto účelem zřízen speciální útvar boji proti daňovým únikům a daňové kriminalitě. Nese název Daňová Kobra a jedná se o spojení tří organizací:

Národní centrály proti organizovanému zločinu, Generálního finančního ředitelství a Generálního ředitelství cel. Díky sdílení důležitých informací mezi jednotlivými členy je tato organizace schopna včas vytipovat a odhalovat daňové úniky a případně stíhat pachatele. (Daňová Kobra, 2014)

K boji proti daňové kriminalitě v oblasti daně z příjmů má vláda České republiky konzervativní postoj. Dle Zprávy o daních v České republice, kterou vydal Nejvyšší kontrolní úřad v roce 2019, má boj proti daňovým únikům ve sféře daně z příjmů zejména preventivní charakter. V uplynulých letech došlo ke zvyšování částek daňového zvýhodnění, k úpravám limitů pro uplatňování výdajových paušálů podnikajících fyzických osob a k zaváděním nových slev na dani. To však s sebou nese pouze omezený efekt na skutečnou výši vybraných prostředků na daních z příjmů. České republice je dlouhodobě vyčítána administrativní zátěž poplatníků a to jak ze strany odborné veřejnosti, tak od orgánů Evropské unie (Nejvyšší kontrolní úřad, 2019). Například ze strany Vinařské asociace ČR byly dlouhodobě podávány výtky na nepřiměřenou úroveň administrativy na podnikatele. (Vinařská asociace ČR, 2017). Avšak dle nejnovějších zpráv Ministerstva financí a Ministerstva průmyslu a obchodu by administrativní zátěž měla být v průběhu tří let razantně snížena, díky zavedení nového Živnostenského balíčku. (MF, 2019) Jedná se o podnikatelské desatero, které představuje přehled oblastí, ve kterých se musejí udělat změny s cílem snížení byrokratického nátlaku na podnikatele. Pozornost je věnována oblasti podpory rodinného podnikání, omezování statistických průzkumů, sjednocení databází formulářů, zjednodušení a snížení daní nejen pro malé firmy a další problémové oblasti. Úspěšnost živnostenského balíčku lze sledovat na internetu, kde jsou stanoveny jednotlivé cíle v daných oblastech a jejich procentuální úroveň splnění. (MPO, 2020)

Jedním z administrativních úkonů, ke kterému má téměř každý podnikatel respekt, je vyplnění a následné podání daňového přiznání. V České republice je povinna podat daňové přiznání každá fyzická osoba, jejíž příjmy za uplynulé zdaňovací přesáhly hranici 15 000 Kč. Do této částky se ovšem nezapočítávají příjmy, z nichž se daň vybírá srážkou podle zvláštní sazby daně nebo příjmy od daně osvobozené. Další výjimku tvoří poplatníci, kteří měli pouze příjmy z činnosti závislé dle §6 zákona o daních z příjmů od jednoho plátce, případně postupně, od více plátců. Povinen podat daňové přiznání je také poplatník, který dostal pojistné plnění ze soukromého životního pojištění anebo obdržel příjmy, které neznamenají skončení pojistné smlouvy. V případě předčasného ukončení smlouvy o

soukromém životním pojištění je poplatník taktéž povinen podat daňové přiznání (Děrgel, 2018)

V případě pochybností o správném vyměření daně v daňovém přiznání si může finanční úřad vyžádat kontrolu u konkrétního poplatníka. Pravidla pro provádění této kontroly upravuje zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole. Jedná se o přezkoumání daňových povinností, tvrzení poplatníka a ostatních okolností, které jsou rozhodující pro správné určení daně. (BusinessInfo, 2019) Činnost finanční správy je v oblasti daňových úniků jedna z nejdůležitějších. Zveřejňování údajů na internetu, nebo výtisk nejrůznějších poradců a návodů, jak se vyhnout chybám v podávání daňového přiznání, může mnoha daňovým subjektům napomoci při komunikaci a spolupráci s Finančními, ale i jinými úřady. Díky zveřejňování některých informací se tak poplatník, který nemá v úmyslu překračovat meze zákona, může vyvarovat chyb, které udělal někdo před ním.

Bohužel v praxi existuje stále mnoho poplatníků, kteří se přes všechna rizika dopouští vědomého porušení zákona. Mezi časté nelegální chování OSVČ patří úmyslné zatajování příjmů, které vede ke zkrácení daňové povinnosti za dané zdaňovací období. Trest za tento prohřešek se odvíjí od rozsahu způsobené škody a může dojít i na odnětí svobody v řádu jednotek let. (Kroftová, 2018) K zatajování příjmů může docházet několika způsoby. Například tak, že poplatník vystaví fakturu za provedenou službu a následně ji neeviduje v daňové evidenci nebo v účetnictví. Další příklad může být nevystavování dokladů na vykonané služby nebo prodaný výrobek. V obou případech dojde k úmyslnému snížení příjmů a následné daňové povinnosti. Vedle zatajování příjmů eviduje finanční správa také další typ porušení zákona a to nadhodnocení výdajů. Může jít například o uplatnění výdajů, které nesouvisí s podnikáním anebo uplatnění nedaňových výdajů. V případě, že živnostník je zároveň plátcem DPH, nabízí se další možnost daňových úniků a to například neodvedení DPH v řetězci plátců anebo nepřihlášení se k plátcovství DPH. (MF, 2013) Mezi trvale problematický jev v oblasti daňových úniků od daně z příjmů je tzv. zastírání pracovněprávního vztahu. Jedná se o situaci, kdy má samostatná činnost poplatníka prvky činnosti závislé. Pro jasnější určení, že jde o nelegální činnost, byl vydán pokyn D - 285 Ministerstvem financí, který přesně definuje, v jakých případech se jedná o činnost závislou. (Hnátek, 2019)

3.1 Zastírání pracovněprávního vztahu v České republice

Kvůli velké daňové a odvodové zátěži zaměstnanců a zaměstnavatelů se v České republice objevuje problém s obcházením daňové legislativy. Jedním z nelegálních způsobů, který využívají právě zaměstnanci a jejich zaměstnavatelé, je tzv. švarcsystém. Švarcsystém je systém, založený na zaměstnávání individuálních podnikatelů místo zaměstnanců na klasické pracovní smlouvy. Jméno tomuto nelegálnímu fenoménu dal český podnikatel Miroslav Švarc. (CTK English-language news service, 2014) Švarc podnikal v Benešově a v Praze od devadesátých let dvacátého století. Založil stavební firmu Švarc, s.r.o. a v této firmě s cílem vyhnout se povinným odvodům, uzavřel se svými zaměstnanci obchodní smlouvy jako se svými obchodními partnery. Díky tomu se mu podařilo nejen vyhnout se povinnému pojistnému, ale navíc se zbavil povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů. (Kalvoda, 2019) V roce 1999 byl odsouzen za nezaplacení pojistného ve výši dvou milionů korun k odnětí svobody na tři roky. Nicméně ve vězení strávil jen devět měsíců a po návratu musel uhradit vysoké pokuty. (Štětka, 2011)

Základním problémem identifikace švarcsystému je určení, kdy se jedná o závislou činnost a kdy ne. Pokud soud prokáže, že daný vztah měl rysy závislé činnosti, tak zaměstnavatel se dopustil porušení zákoníku práce. Pod § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce je stanoveno: *„Závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu, není-li upravena zvláštními právními předpisy. Základními pracovněprávními vztahy jsou pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.“* Z tohoto zákona vyplývá, že výkon závislé činnosti ve vztahu dodavatelsko-odběratelskému není legální.

Česká republika patří mezi státy s největším počtem podnikajících fyzických osob, což potvrzují i údaje z tabulky Tab 1. Roční přehled podnikatelů a živností. Z těchto dat je patrné, že ke dni 31. 12. 2018 bylo vydáno přes 2,9 milionů živnostenských oprávnění pro více jak 2 miliony podnikajících fyzických osob. Tyto údaje by ale mohly být mnohem nižší, kdyby nedocházelo k švarcsystému, protože v případě některých živnostníků se může jednat o výkon závislé činnosti a tudíž o nelegální činnost. V takovém případě se totiž nejedná o podnikatele v pravém slova smyslu. Ve svém profesním životě vstupují spíše do vztahu zaměstnaneckého než dodavatelsko-odběratelského a jejich činnost má znaky závislé práce, kterými jsou: zaměstnanecká podřízenost, práce ve stanovené době na pracovišti, výkon

činnosti pouze pro jednoho zaměstnavatele pod jeho jménem a využívání jeho pracovních prostředků. (ipodnikatel.cz, 2012)

Tento nelegální fenomén je sledován pomocí inspekce práce, která realizuje kontroly nelegální práce. Za zjištěný provoz švarcsystému se zaměstnavateli ukládá pokuta v intervalu od 50 000 Kč do 10 000 000 Kč. Riziko švarcsystému nespočívá jen ve výši doměřené pokuty, ale také hrozí doměření daně ze závislé činnosti od finanční správy, dopočítání pojistného na sociální a zdravotní pojištění od České správy sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven a nelze opomenout také úroky z prodlení a penále z výše uvedených plateb. Dle článku z časopisu Práce a mzda, jehož autorem je Mgr. Aleš Kalvoda, proběhlo během roku 2018 přes osm tisíc kontrol nelegální práce. V rámci kontroly bylo zjištěno, že u 1 048 subjektů došlo k výkonu nelegální práce a v 510 případech se jednalo o švarcsystém. Za tyto prohřešky bylo zaměstnavatelům uloženo přes 490 pokut v celkové hodnotě přes 151 milionů Kč. (Kalvoda, 2019)

4 Optimalizace daňové zátěže fyzické osoby v České republice

Praktická část závěrečné práce je věnována případové studii podnikání fyzické osoby na území České republiky. Hlavním úkolem praktické části je zkoumat rozdíly mezi povinnostmi podnikající fyzické osoby a zaměstnance pracujícího na hlavní pracovní poměr. Dílčím cílem je definovat optimální formu zdanění příjmů v České republice ve vazbě na vykonávanou činnost, kterou je řemeslná živnost truhlářství. V úvodu studie je charakterizován poplatník se všemi důležitými údaji, které bude muset dokládat pro určení daňové povinnosti, příp. při výpočtu ročního zúčtování. V další části studie je proveden výpočet daňové povinnosti a to za předpokladu, že by se jednalo o zaměstnance, který by měl pouze příjmy dle § 6. Následně je provedena analýza daňových povinností zkoumaného poplatníka za podmínky, že se jedná o OSVČ a měl příjmy pouze dle § 7. V této části je charakterizována situace, kdy se živnostník rozhodne využít k výpočtu daňové povinnosti a odvodu na sociální a zdravotní pojištění skutečné výdaje i výdaje stanovené paušálním procentem z příjmů. V podkapitole 4.3 je pak provedena komparace výše daňové povinnosti a plateb zákonného pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení ve výše identifikovaných situacích. Tato komparace zároveň poukazuje na vzniklé ztráty státních institucí v případě provozu nelegální činnosti v režimu švarcsystém. Součástí studie je i analýza povinností poplatníka, který není rezidentem České republiky, ale rezidentem jiného členského státu a to konkrétně Slovenské republiky. Přičemž se zkoumá situace, za jakých okolností má i nerezident povinnost zdanit své příjmy na území jiného členského státu. Tato situace je zde uvedena s cílem demonstrovat dopady smluv o zamezení dvojího zdanění. V této souvislosti jsou aplikovány poznatky z teoretické části ohledně platné legislativy, kterou se musí poplatník řídit a mezinárodních smluv, které tvoří důležitá ustanovení při výkonu činnosti v zahraničí.

Důležitou součástí praktické části tvoří přílohy. K vytvoření těchto příloh byl využit program Účto od tvůrců Tichý & Ježek. Z tohoto programu byla vytvořena příloha A Přiznání k dani z příjmů fyzických osob, příloha B Přehled o příjmech a výdajích OSSZ a příloha C Přehled OSVČ. Tyto přílohy doplňují informace uvedené v podkapitole 4.3 Daňové povinnosti poplatníka při výkonu samostatné činnosti.

4.1 Představení fyzické osoby

Poplatník X pracuje jako truhlář. Odbornou způsobilost pro výkon svého povolání naplnil vystudováním oboru umělecký truhlář a řezbář s maturitní zkouškou. Žije ve společné domácnosti se svou manželkou a dcerou. Manželka má za zdaňovací období příjmy jen ve výši 54 000,- Kč. Z hypotečního úvěru si postavili domek, který je součástí společného jmění manželů. Na úrocích z hypotečního úvěru zaplatili 23 777,- Kč za rok. Zároveň si od dubna roku 2019 zřídil penzijní připojištění, na kterém si každý měsíc počínaje platbou v dubnu přispívá 1 500,- Kč. Jedná se o penzijní připojištění se státním příspěvkem. Dcera navštěvuje předškolní zařízení a výdaje na umístění za rok 2019 činily 9 135,- Kč. Během zdaňovacího období také poplatník daroval 2 500,- Kč na organizaci Lékaři bez hranic.

Tento charakterizovaný příklad je zcela fiktivní a byl vytvořen pro účely této práce. Uvedené údaje slouží k porovnání daňové zátěže a odvodové zátěže podnikajících fyzických osob a zaměstnanců na území České republiky. Aby byly hodnoty vypovídající, vychází se z hrubé mzdy zaměstnance ve výši 416 400,-Kč ročně. Tato částka musí tvořit rozdíl mezi příjmy a výdaji u podnikající fyzické osoby, která se rozhodla pro výpočet daně dle skutečných výdajů, aby byly údaje srovnatelné. Ostatní údaje, kterými jsou příjmy poplatníka při využití paušálních výdajů a příjmy ze stálé provozovny v České republice, jsou pak od této výše hrubé mzdy odvozeny.

4.2 Daňové povinnosti poplatníka při výkonu závislé činnosti

Poplatník X pracuje jako truhlář pro společnost JEDNIČKA NA TRHU s.r.o., za celé zdaňovací období měl pouze příjmy na základě pracovní smlouvy z této společnosti a podepsal zde také prohlášení k dani. Jeho povinností je následující rok do 15. února odevzdat všechny důležité doklady na mzdovou účtárnu zaměstnavatele a zároveň podat žádost o roční zúčtování. V případě poplatníka X se bude jednat o čestné prohlášení manželky, že si za uplynulé zdaňovací období nevydělala více jak 68 000,- Kč, potvrzení o zaplacených úrocích na hypotečním úvěru, potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijním připojištění, potvrzení o výdajích na umístění dítěte v předškolním zařízení a potvrzení o zaplaceném daru. Pak mu bude provedeno v únorové nebo nejpozději v březnové mzdě roční zúčtování. Za daný rok má hrubou mzdu 416 400,- Kč. Výpočet, který provede mzdová účtárna, je předveden v následující tabulce Tab. 6.

Tab. 6: Výpočet odvodů zaměstnance

Hrubá mzda za rok	416 400 Kč
Sociální zabezpečení	27 066 Kč
Zdravotní pojištění	18 738 Kč
Sociální pojistné hrazené zaměstnavatelem	103 267 Kč
Zdravotní pojistné hrazené zaměstnavatelem	37 476 Kč
Základ daně	557 143 Kč
Úroky z úvěru	-23 777 Kč
Bezúplatné plnění	-2 500 Kč
Příspěvky na penzijní připojištění	-4 500 Kč
Upravený základ daně	526 300 Kč
Sazba daně	15%
Daň před slevami	78 945 Kč
Slevy	
na poplatníka	-24 840 Kč
na manželku	-24 840 Kč
na umístění dítěte	-9 350 Kč
Daň po odečtení slev	19 915 Kč
Daňové zvýhodnění na dceru	15 204 Kč
Daňová povinnost	4 711 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky Tab. 6 vyplývá, že zaměstnanec ze svého hrubého příjmu 416 400,- Kč zaplatí 11% za odvody na sociální a zdravotní pojištění, což v součtu činí 45 804,- Kč. Dále je jeho povinností si do základu daně zahrnout i odvody, které za něj platí zaměstnavatel a to ve

výši 33,8 % z hrubé mzdy. Tento základ si může ponížít o úroky z hypotečního úvěru, poskytnuté dary na veřejně prospěšné účely a příspěvky na penzijní připojištění. Přičemž příspěvky na penzijní připojištění musí ponížít o část, na kterou dostal státní příspěvek. Celkem od dubna roku 2019 přispěl částkou 13 500,- Kč a z toho na 9 000,- Kč dostal státní příspěvek, zbytek si tedy může odečíst od základu daně. Po odečtení odčitatelných položek se základ daně zaokrouhlí na celé sto koruny dolů a vynásobí se 15% sazbou. Takto vypočtená daň se dále zkrátí o slevy na poplatníka, manželku, na umístění dcery v předškolním zařízení a o daňové zvýhodnění na dceru. Daňová povinnost poplatníka X činí 4 711,- Kč. Tato částka se dále porovnává se zaplacenými zálohami za rok 2019.

Administrativní zátěž poplatníka X je v tomto případě minimální, protože většina potvrzení, které musí odevzdávat na mzdovou účtárnu, mu přijde zcela automaticky na adresu či elektronicky a to od penzijní společnosti, od Lékařů bez hranic a od banky, ve které má hypoteční úvěr. Jediné, o co se musí postarat sám, je potvrzení z předškolního zařízení za dceru a čestné prohlášení manželky. Pokud bude poplatníkovi porovnáním záloh a skutečné daňové povinnosti zjištěn přeplatek daně, mzdová účtárna mu vypočte vratku a ta mu bude přičtena k únorové nebo k březnové mzdě následujícího roku.

4.3 Daňové povinnosti poplatníka při výkonu samostatné činnosti

Poplatník X pracuje od 1. ledna roku 2019 na základě živnostenského oprávnění jako truhlář. Za uplynulý rok 2019 měl dle údajů ze své daňové evidence příjmy z podnikání ve výši 1 067 257,- Kč a s nimi související skutečně vynaložené výdaje ve výši 650 857,- Kč. Každý měsíc zaplatil 2 208,- Kč na zdravotní pojištění a 2 388,- Kč na důchodové zabezpečení. Povinností poplatníka je do 1. dubna následujícího roku podat Přiznání k dani z příjmu fyzických osob a zároveň odevzdat Přehled o příjmech a výdajích příslušné Okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) a své zdravotní pojišťovně a to do jednoho měsíce od podání daňového přiznání. Výpočet daňové povinnosti a odvodů na sociální a zdravotní pojištění v případě uplatnění skutečných výdajů je popsán v následující tabulce Tab. 7.

Tab. 7: Výpočet odvodů OSVČ dle skutečných výdajů

Příjmy	1 067 257 Kč
Výdaje	650 857 Kč
Rozdíl mezi příjmy a výdaji	416 400 Kč
Sociální zabezpečení	60 795 Kč
Zdravotní pojištění	28 107 Kč
Základ daně	416 400 Kč
Úroky z úvěru	-23 777 Kč
Bezúplatné plnění	-2 500 Kč
Příspěvky na penzijní připojištění	-4 500 Kč
Upravený základ daně	385 600 Kč
Sazba daně	15%
Daň před slevami	57 840 Kč
Slevy	
na poplatníka	-24 840 Kč
na manželku	-24 840 Kč
na umístění dítěte	-9 350 Kč
Daň po odečtení slev	0 Kč
Daňové zvýhodnění na dceru	15 204 Kč
Daňová povinnost	-15 204 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud si poplatník X zvolí metodu uplatnění skutečně vynaložených výdajů, bude rozdíl činit 416 400,- Kč a základ pro výpočet odvodů na sociální a zdravotní pojištění bude dosahovat hodnoty 208 200,- Kč. Následný výpočet základu daně a úpravy daně samotné pak budou probíhat stejně jako u zaměstnance na hlavní pracovní poměr. V tomto případě by na konci účetního období nezaplatil žádnou daň a navíc by získal nárok na daňový bonus ve výši celého daňového zvýhodnění na dceru, tj. 15 204,- Kč. Jako živnostníkoví by mu ale

přibýlo mnoho administrativních povinností. Například ve formě odevzdávání Přiznání k dani z příjmu, které tvoří přílohu A této práce a Přehledu o příjmech a výdajích na Okresní správu sociálního zabezpečení a jeho zdravotní pojišťovnu. Tyto formuláře tvoří přílohy B a C. V neposlední řadě by poplatník musel vést daňovou evidenci, příp. účetnictví a dodržovat příslušná pravidla, tzn. evidovat veškeré své peněžní i nepeněžní příjmy a uznatelné výdaje. Veškeré doklady pak musí opatřit pořadovým číslem a popsat je v evidenci.

Následující tabulka Tab. 8 představuje situaci, kdy se poplatník rozhodl pro uplatnění výdajů stanovených paušální částkou. Poplatník X pracuje na základě živnostenského oprávnění jako truhlář a truhlářství je uvedeno v příloze č. 1 živnostenského zákona jako řemeslná živnost. Poplatník X si tedy může uplatnit paušální výdaje ve výši 80 % svých příjmů.

Tab. 8: Výpočet odvodů OSVČ dle paušálních výdajů

Příjmy	1 067 257 Kč
Výdaje 80%	853 806 Kč
Rozdíl mezi příjmy a výdaji	213 451 Kč
Sociální zabezpečení	31 164 Kč
Zdravotní pojištění	26 487 Kč
Základ daně	213 451 Kč
Úroky z úvěru	-23 777 Kč
Bezúplatné plnění	-2 500 Kč
Příspěvky na penzijní připojištění	-4 500 Kč
Upravený základ daně	182 600 Kč
Sazba daně	15%
Daň před slevami	27 390 Kč
Slevy	
na poplatníka	-24 840 Kč
na manželku	-24 840 Kč
na umístění dítěte	-9 350 Kč
Daň po odečtení slev	0 Kč
Daňové zvýhodnění na dceru	15 204 Kč
Daňová povinnost	-15 204 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky Tab. 8 vyplývá, že rozdíl mezi příjmy a výdaji je 213 451,- Kč, což je o 202 949,- Kč méně než v případě uplatnění skutečných výdajů. Odvod na sociální zabezpečení je pak počítán z poloviny rozdílu mezi příjmy a výdaji, což činí po zaokrouhlení 106 726,- Kč. Odvod je vypočten na 31 164,- Kč. U zdravotního pojištění je třeba navýšit vyměřovací

základ na minimální hranici, která má pro rok 2019 hodnotu 196 194,- Kč. Z tohoto základu je zjištěna výše pojistného na zdravotní pojištění, která činí 26 487,- Kč. Základ daně pak podstupuje stejné úpravy, jako v předešlých případech a výsledkem je také nárok na daňový bonus 15 204,- Kč. Pro poplatníka X je tedy výhodnější využití paušálních výdajů, protože tak ušetří nejen na odvodech na sociální a zdravotní zabezpečení, ale také na nákladech vynaložených s případnou administrativou kolem daňové evidence nebo účetnictví, která je nutná při dokladování skutečně vynaložených výdajů. Poplatník tak bude evidovat pouze své příjmy a pohledávky související s jeho činností. Nemluvě o riziku s potenciální daňovou kontrolou, protože pokud využije výdaje stanovené paušálním procentem, nebude mít případná daňová kontrola co kontrolovat. Další důležitý fakt je, že pojistné, které zaplatí poplatník X sám za sebe, je daňově neuznatelným výdajem. To znamená, že si nemůže tento výdaj odečíst od svých příjmů, aby zjistil daňový základ.

Nelze však opomenout, že roční vyměřovací základ pro výpočet důchodového pojištění významně ovlivňuje výši nároku na starobní důchod. Pro výpočet nároku OSSZ využívá osobní vyměřovací základ pojištěnce, který je tvořen průměrem vyměřovacích základů. (OSSZ, 2020) Proto by poplatník X měl počítat s tím, že čím menší budou jeho vyměřovací základy, tím menší bude jeho nárok na důchod.

4.4 Komparace daňových povinností při výkonu závislé a samostatné činnosti

Poplatník X pracuje na základě živnostenského oprávnění jako truhlář. Své služby fakturuje převážně firmě JEDNIČKA NA TRHU s.r.o. a využívá i technologického zázemí této společnosti. Jeho činnost má tedy prvky závislé práce a proto se jedná o porušení zákoníku práce, který jasně definuje, že závislá práce smí být vykonávána pouze v pracovně právním vztahu. Poplatník X se tedy společně s firmou JEDNIČKA NA TRHU s.r.o. dopustil tzv. švarcsystému. Firma díky tomu ušetřila na odvodech za poplatníka X a zároveň nemusí vůči němu plnit povinnosti zaměstnavatele, kterými jsou například umožnění dovolené nebo poskytnutí odstupného v případě ukončení pracovně právního vztahu a mnoho dalších povinností. Pro zjištění výše ztráty na odvodech státu bylo využito předešlých výpočtů daňové povinnosti v případě zaměstnance a v případě podnikající fyzické osoby. V tabulce Tab. 9 jsou dva výpočty daňových a odvodových povinností poplatníků. Ve sloupci zaměstnanec je kalkulace odvodových povinností pro případ, kdy by byl dodržen zákon, a jednalo by se o pracovněprávní vztah. V druhém sloupci s názvem OSVČ (skutečné výdaje) je zachycena kalkulace, ke které došlo, kvůli použití švarcsystému. Rovněž je uvažováno, že poplatník využil skutečně vynaložené výdaje pro výpočet daňové povinnosti a pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení. Vzniklá ztráta je pak znázorněná třetím sloupci.

Tab. 9: Porovnání odvodů zaměstnance a OSVČ při využití skutečných výdajů

	Zaměstnanec	OSVČ (skutečné výdaje)	Státní instituce
Hrubá mzda / Rozdíl příjmy-výdaje	416 400 Kč	416 400 Kč	
Sociální zabezpečení	130 333 Kč	60 795 Kč	-69 538 Kč
Zdravotní pojištění	56 214 Kč	28 107 Kč	-28 107 Kč
Základ daně	557 143 Kč	416 400 Kč	
Úroky z úvěru	-23 777 Kč	-23 777 Kč	
Bezáplatné plnění	-2 500 Kč	-2 500 Kč	
Příspěvky na penzijní připojištění	-4 500 Kč	-4 500 Kč	
Upravený základ daně	526 300 Kč	385 600 Kč	
Sazba daně	15%	15%	
Daň před slevami	78 945 Kč	57 840 Kč	
Slevy			
na poplatníka	-24 840 Kč	-24 840 Kč	
na manželku	-24 840 Kč	-24 840 Kč	
na umístění dítěte	-9 350 Kč	-9 350 Kč	
Daň po odečtení slev	19 915 Kč	0 Kč	
Daňové zvýhodnění na dceru	15 204 Kč	15 204 Kč	
Daňová povinnost	4 711 Kč	- 15 204 Kč	-19 915 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud poplatník X využije skutečné výdaje, platby Okresní správě sociálního zabezpečení se zkrátí o 69 538,- Kč. Podobně na tom bude i Všeobecná zdravotní pojišťovna, která díky této nelegální činnosti nezíská 28 107,- Kč a zároveň veřejné rozpočty nedostanou prostředky ve výši 19 915,- Kč, kvůli chybnému přístupu k výpočtu daně. Při využití skutečných výdajů tedy tyto veřejné systémy přijdou celkem o 117 560,- Kč.

Další možností poplatníka je využít paušální výdaje a proto je nutné vypočítat i ztrátu státu pro případ, kdy se přikloní k této možnosti uplatnění výdajů. Následující tabulka Tab. 10 porovnává výpočet daňové a odvodové povinnosti v případě zaměstnance a v případě živnostníka, který se rozhodl pro uplatnění paušálních výdajů ve výši 80 % svých příjmů.

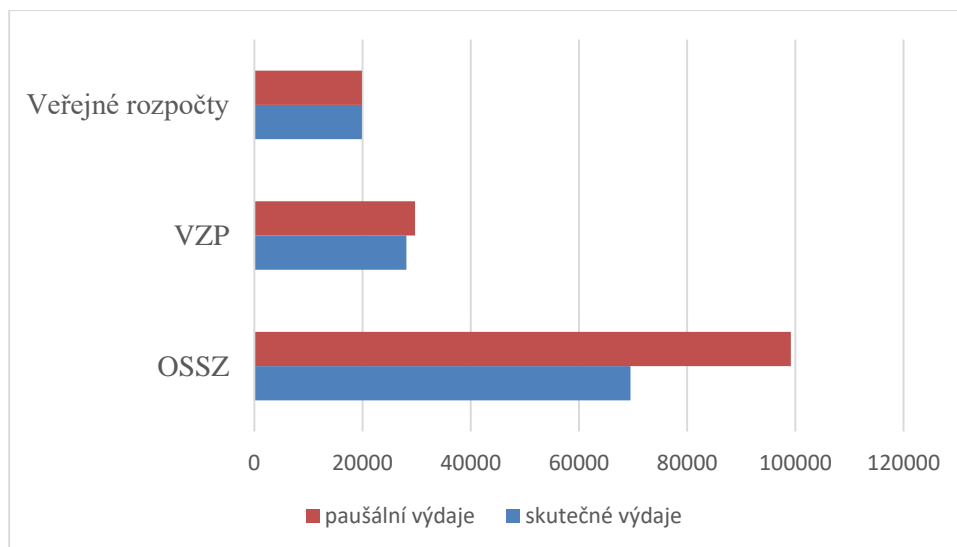
Tab. 10: Porovnání odvodů zaměstnance a OSVČ při využití paušálních výdajů

	Zaměstnanec	OSVČ (paušální výdaje)	Státní instituce
Hrubá mzda / Rozdíl příjmy-výdaje	416 400 Kč	213 451 Kč	
Sociální zabezpečení	130 333 Kč	31 164 Kč	-99 169 Kč
Zdravotní pojištění	56 214 Kč	26 487 Kč	-29 727 Kč
Základ daně	557 143 Kč	213 451 Kč	
Úroky z úvěru	-23 777 Kč	-23 777 Kč	
Bezúplatné plnění	-2 500 Kč	-2 500 Kč	
Příspěvky na penzijní připojištění	-4 500 Kč	-4 500 Kč	
Upravený základ daně	526 300 Kč	182 600 Kč	
Sazba daně	15%	15%	
Daň před slevami	78 945 Kč	27 390 Kč	
Slevy			
na poplatníka	-24 840 Kč	-24 840 Kč	
na manželku	-24 840 Kč	-24 840 Kč	
na umístění dítěte	-9 350 Kč	-9 350 Kč	
Daň po odečtení slev	19 915 Kč	0 Kč	
Daňové zvýhodnění na dceru	15 204 Kč	15 204 Kč	
Daňová povinnost	4 711 Kč	-15 204 Kč	-19 915 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud poplatník X využije paušální výdaje, dojde rovněž ke ztrátám všech výše zmíněných veřejných systémů. Již v podkapitole 4.3 je prokázáno, že poplatník ušetří na odvodech a dani, pokud se rozhodne pro použití paušálu a proto je zřejmé, že ztráty budou ještě vyšší než pokud by se rozhodl pro skutečné výdaje. Okresní správa sociálního zabezpečení nezíská 99 169,- Kč. Stejně na tom bude i Všeobecná zdravotní pojišťovna, která nedostane 29 727,- Kč a stát ztratí 19 915,- Kč. Celkem tyto veřejné systémy vykáží snížené inkaso ve výši 148 811,- Kč.

V obou situacích stát ztratí prostředky převyšující 100 000,- Kč. Ztráty jednotlivých institucí jsou vyobrazeny na obrázku Obr. 3, který prostřednictvím červených sloupců znázorňuje ztráty při využití výdajů stanovených paušálním procentem z příjmů a prostřednictvím modrých sloupců ukazuje výši ztrát při využití výdajů skutečných.

Obr. 3 Rozdíly ztrát při výpočtu dle skutečných a paušálních výdajů (Vlastní zpracování)

Největší rozdíl při změně typu výpočtu daňové povinnosti, zaznamenaná Okresní správa sociálního zabezpečení. V situaci využití paušálních výdajů bylo třeba u pojistného na zdravotní zabezpečení zvýšit základ pro výpočet pojistného na minimální výši, která pro rok 2019 činila 196 194,- Kč, a proto u Veřejné zdravotní pojišťovny nebyl zaznamenán tak velký propad inkasa jako Okresní správa sociálního zabezpečení. Veřejné rozpočty nezískaly v obou situacích o stejnou výši prostředků a to zejména kvůli vysokým odpočtům ze základu daně a vysokým slevám na dani.

4.5 Daňové povinnosti nerezidenta České republiky

Poplatník X je rezidentem Slovenské republiky a vlastníkem slovenského živnostenského oprávnění. V rámci volného pohybu služeb mezi členskými státy Evropské unie poskytoval za rok 2019 své služby v České republice. Jelikož se mu v České republice zalíbilo a plánuje se zde usadit, zřídil si tu k výkonu své činnosti malou dílnu se vším potřebným k provozu své činnosti. Další rok má v úmyslu si zde opatřit živnostenské oprávnění a spolu se svou rodinnou se sem přestěhovat. Za uplynulé zdaňovací období v České republice vykonával 65 % všech svých zakázek. Jelikož se jedná o živnost se stanovenými zvláštními podmínkami ve formě doložení odborné způsobilosti, musí poplatník písemně oznámit na Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky poskytování služeb, a to ještě než službu začne poskytovat. Zároveň musí splnit zákonné podmínky, které platí na území České republiky, pro vykonávání činnosti truhláře. Je tedy nutné doložit doklad o splnění odborné způsobilosti a to ve formě maturitního vysvědčení, které má ze slovenské střední školy.

Ve sledovaném roce vznikla poplatníkovi na území České republiky dílna, která splňuje podmínky definice stále provozovny dle článku 5 smlouvy 100/2003 Sb. m. s. o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Slovenskou republikou. Díky tomu bude muset poplatník zdanit zisky, které prokazatelně souvisí s činností této stále provozovny, v souladu s článkem 7 výše zmíněné smlouvy. I když se nejedná o rezidenta České republiky, má poplatník X možnost výběru mezi paušálními a skutečnými výdaji.

Poplatník X si za celé zdaňovací období vedl daňovou evidenci, ale nijak neodlišoval výdaje na provozovnu v České republice. Protože nechce zvyšovat riziko potenciální daňové kontroly českého finančního úřadu, rozhodl se pro uplatnění paušálních výdajů ve výši 80% příjmů, které vznikly v souvislosti se stálou provozovnou. Výpočet daňové povinnosti poplatníka je předveden v tabulce Tab. 11.

Tab. 11: Výpočet daňové povinnosti nerezidenta ČR

Příjmy spojené se stálou provozovnou v ČR	1 067 257 Kč
Výdaje 80%	853 806 Kč
Rozdíl mezi příjmy a výdaji	213 451 Kč
Sociální zabezpečení	31 164 Kč
Zdravotní pojištění	0 Kč
Základ daně	213 451 Kč
Úroky z úvěru	0 Kč
Bezúplatné plnění	0 Kč
Příspěvky na penzijní připojištění	0 Kč
Upravený základ daně	213 400 Kč
Sazba daně	15%
Daň před slevami	32 010 Kč
Slevy	
na poplatníka	-24 840 Kč
na manželku	0 Kč
na umístění dítěte	0 Kč
Daň po odečtení slev	7 170 Kč
Daňové zvýhodnění	0 Kč
Daňová povinnost	7 170 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle výše uvedené tabulky Tab. 11 měl poplatník X příjmy spojené se stálou provozovnou v České republice ve výši 1 067 257,- Kč. Po uplatnění paušálních výdajů je stanoven základ daně před úpravami ve výši 213 451,- Kč. Jelikož v České republice realizoval 65 % všech svých zakázek a zároveň má v úmyslu si zde zřídit živnostenské oprávnění, má povinnost být zde účasten na platbě na sociální zabezpečení. Zdravotní pojištění si může platit dobrovolně, ale vzhledem k tomu, že trvalé bydliště má ve Slovenské republice, není to jeho povinností. Poplatník X si nemůže odečíst žádné odčitatelné položky, protože úhrn příjmů ze zdrojů v České republice nedosáhl potřebné hranice 90%. Také si nemůže uplatnit slevu na manželku a na umístění dítěte a to ze stejného důvodu. Jediná sleva, o kterou lze snížit daň je sleva na poplatníka, na kterou mají ze zákona nárok rezidenti i nerezidenti České republiky. Daňovou povinnost poplatníka X tvoří 7 170,- Kč.

V rámci daňového přiznání na Slovensku poplatník přizná příjmy, které mu za sledované období plynuly z celého světa. Pokud by tedy poplatník měl další příjmy ze zahraničí, dány by se na Slovensku a to z důvodu splnění podmínky pobytu více jak 183 dní v roce v dané zemi. Pro daný rok zůstává poplatník daňovým rezidentem Slovenska. V souladu se

smlouvou o zamezení mezinárodního dvojího zdanění si daňovou povinnost na Slovensku může snížit o celou výši daňové povinnosti v České republice. Platí však podmínka, že výše odečítané částky, tj. 7 170,- Kč nepřekročí výši původní daňové povinnosti na Slovensku.

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že není jednoduché určit správný režim zdanění jak v tuzemsku, tak i v zahraničí. V mezinárodním prostředí je stěžejní určení státu, ve kterém budou zdaněny celosvětové příjmy a rovněž znalost příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění, která přibližuje konkrétní platná pravidla zdanění mezi dvěma i více státy.

Stěžejní pro korektní stanovení daňové povinnosti je správný přístup k samotné kalkulaci daně. Je nevyvratitelné, že v některých případech se lze setkat i s úmyslným zlovením nelegálního postupu při výpočtu, s cílem snížení nejen daňové povinnosti, ale také povinnosti platit pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení. Jedním z těchto postupů je například v situaci švarcsystému. Nepochybně právě švarcsystém je jedním z velkých a zcela oprávněných hrozeb státního rozpočtu, protože ztráty jsou i na jedné fyzické osobě obrovské. V součtu dosahují částky převyšující sta tisíc korun. Mezi naopak regulární a státem podporovanou daňovou optimalizací patří využívání paušálních výdajů. Česká republika se touto cestou snaží alespoň trochu zmírnit tlak na drobné živnostníky a ochránit je od přílišné administrativy spojené s evidencí výdajů. V případě poplatníka X, který se živí jako truhlář, je podpora ze strany státu značná. Vykonává totiž řemeslnou živnost a ta spadá do skupiny živností s největším možným paušálním výdajem ve výši 80 %. To znamená, že daní pouze 20 % svých příjmů a zároveň má nižší odvody na pojistné než ostatní živnosti.

Poplatník X dosáhne největší odvodové optimalizace, pokud se rozhodne pro výkon své činnosti v souladu s živnostenským zákonem a využije paušální výdaje ke stanovení základu daně a základu pro výpočty pojistného. Dále bude provozovat svou činnost z minimálně z 90 % na území České republiky. V tom případě bude mít nárok na odpočet odčitatelných položek a slev na dani viz tabulka Tab. 8. Za uvedených podmínek budou jeho odvody minimalizovány (daňová povinnost = -15 204,- Kč, pojistné na sociální zabezpečení = 31 164,-Kč, pojistné na zdravotní pojištění = 26 487,- Kč)

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zkoumání podnikání fyzických osob v České republice. V teoretické části práce byla provedena deskripce daňové legislativy daně z příjmů fyzických osob v evropském kontextu. Z dostupných informací je zřejmé, že Česká republika patří mezi státy s nadprůměrným daňovým zatížením fyzických osob a zároveň se jedná o stát, který uzavírá velké množství smluv o zamezení dvojího zdanění s cílem eliminovat daňové překážky s dalšími státy. Ke tvorbě těchto smluv využívá modelový dokument vytvořený OECD, tudíž mají jednotlivé smlouvy podobnou strukturu. Jelikož daňová problematika úzce souvisí s platbami pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení, bylo nutné věnovat pozornost evropské legislativě v oblasti koordinace systémů sociální zabezpečení v členských státech.

V teoretické části je věnována pozornost platné legislativě, která upravuje podnikání fyzických osob na území České republiky. Tato oblast studie se zabývala rozdělením živností včetně požadavků nutných k získání živnostenského oprávnění. Součástí teoretických východisek práce byla i deskripce vývoje podnikání fyzických osob na území České republiky. Z provedené deskripce je patrné, že živnostníci zaznamenali nejvyšší moc ve středověku, kdy v rámci jednotlivých cechů oplývali i silou politickou. Od té doby se jejich politický vliv a pravomoc už jen zkracovali a jejich fungování bylo upravováno novými zákony. Největší omezování živnostenského podnikání probíhalo po roce 1948, kdy došlo k převzetí moci komunisty. K obnovení podnikání fyzických osob došlo až po roce 1989 při změně politického režimu.

V bakalářské práci je také zapracována legislativa upravující zdaňování příjmů plynoucí z podnikání fyzických osob. V této části byly zkoumány relevantní zákony, charakterizovány algoritmy výpočtu daně a možnosti daňové optimalizace a také byly identifikovány jednotlivé odvody a slevy na dani. Dále byly do teoretické studie zahrnuty zákony upravující sociální a zdravotní zabezpečení v České republice i s platnými sazbami pro zaměstnance a OSVČ. V závěru teoretické části je zkoumána problematika daňových úniků fyzických osob v prostředí České republiky. Dle zjištěných údajů lze říci, že tato velice komplexní oblast se začíná pomalu, ale jistě dostávat pod kontrolu a to díky spolupráci jednotlivých složek. Zejména spolupráce mezi orgány daňové správy a orgány v trestním řízení se velice osvědčila a vykazuje dobré výsledky. Velkým problémem zůstává

administrativní zátěž podnikatelů, která ještě více podněcuje k nelegálním činnostem poplatníků. Na obzoru je však nový Živnostenský balíček, který by tyto problémy mohl zmírnit. Jaké budou jeho konkrétní dopady, je otázkou případných budoucích zkoumání. V rámci daňových úniků byla zvláštní pozornost věnována fenoménu zastírání pracovněprávních vztahů, kterému se věnovala podrobně i praktická část této bakalářské práce.

V modelové studii byla na příkladu konkrétního poplatníka demonstrována administrativní zátěž zaměstnanců a podnikajících fyzických osob. Z uvedené komparace vyplynulo, že podnikající fyzická osoba měla na sebe jednoznačně větší administrativní tlak než osoba zaměstnaná v pracovněprávním vztahu. Stěžejní analýzy byly zaměřeny na výpočty jednotlivých daňových povinností, které jasně vystihovaly daňové a odvodové povinnosti podnikajících osob a zaměstnance. Z komparací těchto daňových a odvodových povinností vyšlo najevo, že rozdíly jsou skutečně významné. Součástí praktické studie bylo také zjištění výše prostředků, které stát ztratí v situaci, kdy zaměstnavatel využívá tzv. švarcsystém. V praktické části byly také identifikovány povinnosti v případě nerezidenta České republiky, který si na území České republiky zřídil dílnu k výkonu své činnosti. Výstupem je zjištění, že v souladu se smlouvou o zamezení dvojího zdanění bude tento poplatník zdaňovat příjmy plynoucí z této dílny v České republice a vypočtenou daň si pak bude moci odečíst od daňové povinnosti vypočítané z celosvětových příjmů ve svém státě v rámci zamezení dvojího zdanění. Závěr praktické části nabízí komparaci všech výše zmíněných skutečností s tím, že bylo zjištěno, že maximální odvodové optimalizace dosáhne, pokud se rozhodne pro uplatnění paušálních výdajů a bude podnikat z minimálně 90 % na území České republiky.

Podnikání fyzických osob je nepostradatelnou součástí každého státu. Poskytuje drobné služby, které podnikání větších právnických osob nedokáže splnit. Je v zájmu každého státu, aby tento druh podnikání podporoval a co nejvíce ho ulehčoval. Cesty zjednodušování podnikání fyzických osob jsou různé. Může jít o snižování administrativní zátěže poplatníků, umožňování daňové optimalizace ve formě poskytování stanovených paušálních výdajů, či o zvyšování odpočtů a slev na dani.

Seznam bibliografických záznamů

BĚLINA, Pavel, et al. 2001. *Velké dějiny zemí Koruny české*. Praha: Paseka. ISBN 80-7185-384-4.

BRYCHTA, Ivan, et al. 2018. *Tabulky a informace pro daně a podnikání 2018*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7552-987-9.

DĚRGEL, Martin a Kateřina ILLETŠKO. 2018. *Daňová přiznání: bez chyb, pokut a penále*. Český Těšín: Poradce. ISBN 978-80-7365-415-3.

HNÁTEK, Miroslav a David ZÁMEK. 2017. *Daňové a nedaňové náklady 2017*. České Budějovice: GRADA Publishing. ISBN: 978-80-905899-4-0.

HNÁTEK, Miroslav. 2019. *Zcela legální daňové triky*. Praha: ESAP s.r.o. ISBN: 978-80-905899-9-5.

JINDRA, Zdeněk, et al. 2015. *Hospodářský vzestup českých zemí od poloviny 18. století do konce monarchie*. Praha: Nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2945-2.

KALVODA, Aleš. 2019. Švarcsystém z pohledu inspekce práce. *Práce a mzda*. **67**(9): 37-41. ISSN 0032-6208.

MARKOVÁ, Hana. 2020. *Daňové zákony 2020*. Praha: GRADA Publishing, a.s. ISBN 978-80-271-1470-2.

MINISTERSTVO FINANCÍ. 2019. *Státní rozpočet 2019 v kostce - kapesní příručka Ministerstva financí ČR*. Praha: Ministerstvo financí. ISBN 978-80-7586-025-5.

NERUDOVÁ, Danuše. 2011. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-695-0.

PADRNOS, Jaroslav. 2013. *Vhled do právní úpravy českého obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o. ISBN 978-80-7418-180-1.

PORADCE 10 2018. 2018. *Živnostenský zákon po novele, úplné znění zákona s komentářem*. Český Těšín: Poradce. ISSN 1211-2437.

SIRŮČEK, Pavel, et al. 2007. *Hospodářské dějiny a ekonomické teorie*. Slaný: MELANDRIUM. ISBN 978-80-86175-03-4.

SOJKA, Vlastimil, et al. 2017. *Mezinárodní zdanění příjmů: smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-688-5

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 2018. 7. vyd. Praha: Leges. ISBN 9788075022745.

ŠLAPANSKÝ, Radek. 2017. *Vývoj živnostenského práva na našem území*. Brno. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Vedoucí práce prof. JUDr. Ladislav Vojáček, CSc.

TOMEŠ, Zdeněk, et al. 2008. *Hospodářská politika 1900-2007*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-002-7.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. 2018. *Daňový systém ČR 2018*. Praha: VOX a.s. ISBN 978-80-87480-63-2.

VANČUROVÁ, Alena a Hana ZÍDKOVÁ. 2019. *Daně v podnikání*. Praha: VOX a.s. ISBN 978-80-87480-71-7.

VYKOUPIIL, Libor. 2000. *Slovník českých dějin*. Brno: Julius Zirkus. ISBN 80-902782-0-5.

VYŠKOVSKÁ, Magdaléna. 2016. *Cizinci a daně*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s. ISBN 978-80-7552-285-6.

Elektronické odkazy

BUSINESSINFO. 2019. *Kontrola z finančního úřadu a její práva* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/kontrola-z-financniho-uradu-a-jeji-prava-ppbi/2/>

CSSZ. 2020. *Dotazy a zajímavosti* [online]. Praha: Česká správa sociálního zabezpečení. [cit. 2020-03-08]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/dotazy-a-zajimavosti>

CSSZ. 2020. *Obecné informace* [online]. Praha: Česká správa sociálního zabezpečení. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/platba-pojistneho-obecne-informace>

CTK ENGLISH-LANGUAGE NEWS SERVICE. 2014. *Czech unemployment at its highest of 8.8 pct in 2000 – CSU* [online]. Prague: ProQuest [cit. 2019-12-31]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/1616382807/630B3ADB3DF9420DPQ/4?accountid=17116>

DAŇOVÁ KOBRA. 2014. *O Daňové Kobře* [online]. Praha: Finanční správa. [cit. 2019-12-18]. Dostupné z: <https://www.danovakobra.cz/>

EUROPA. 2019. *Daně* [online]. Brusel: Evropská unie. [cit. 2019-12-27]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/tax/index_cs.htm

EUROPEAN COMMISSION. 2001. *Towards an Internal Market without tax obstacles* [online]. Brusel: Evropská unie. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2001:0582:FIN:EN:PDF>.

FINANCE. CZ. 2020. *Zdravotní pojištění OSVČ* [online]. Praha: Mladá fronta a. s. [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/zdravotni-pojisteni-osvc/odvod-a-placeni/?gclid=Cj0KCQiA-bjyBRcCARIsAFboWg28r-pLD3zUqEnjQ1HZ9ZAXfzf4LCjH71Xpy84Nd9j3NTw5krUEsMaAgAUEALw_wcB

IPODNIKATEL.CZ. 2012. *Švarc systém aneb zaměstnání na živnostník* [online]. Zlín: Ing. Jakub Křížka. [cit. 2019-12-31]. Dostupné z: <https://www.ipodnikatel.cz/Prijem-zamestnancu/svarc-system-aneb-zamestnani-na-zivnostnak.html>

KROFTOVÁ, Hana. 2018. *Daňový únik* [online]. Rokycany: Policie České republiky. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/uzemni-utvary-sprava-zapadoceskeho-kraje-zpravodajstvi-danovy-unik.aspx>

MACHÁČEK, Vít. 2016. *Zdanění v EU – struktura a efektivita výběru daní* [online]. Praha: EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE - Česká spořitelna, a.s. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: https://www.csas.cz/static_internet/cs/Evropska_unie/Specialni_analyzy/Specialni_analyzy/Prilohy/sr_2016_04_zdaneni_v_eu_struktura_a_efektivita_vyberu_dani.pdf.

MENA Report. 2019. *Czech Republic : The fight against tax evasion and fraud works Helping entrepreneurs is now a priority* [online]. London: Albawaba Ltd. [cit. 2019-12-18]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/2269241607/fulltext/C21627005830426APQ/4?accountid=17116>

MF. 2019. *Společná tisková zpráva Ministerstva financí a Ministerstva průmyslu a obchodu* [online]. Praha: Ministerstvo financí. [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2019/boj-s-danovymi-uniky-a-podvody-funguje-n-35829>

MF. 2013. *Daňové nedoplatky a daňové úniky* [online]. Praha: Ministerstvo financí. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/konference-a-seminare/2013/rok-2013-podzimni-seminar-aktualni-ekono-15118>

MPO. 2019. *Roční přehled podnikatelů a živností* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2019-10-13]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/rocni-prehled-podnikatelu-a-zivnosti--222295/>

MPO. 2019. *Průvodce živnostenským podnikáním pro české fyzické osoby* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2019-10-13]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/pruvodce-zivnostenskym-podnikanim/2017/4/FO-se-sidlem-v-CR---volna-2017-04-28.pdf>.

MPO. 2020. *Živnostenský balíček* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.zivnostensky-balicek.cz/>

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD. 2019. *Zpráva o daních v ČR v letech 2014 – 2017* [online]. Praha: Nejvyšší kontrolní úřad. [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: https://www.nku.cz/assets/pro-media/tiskove-zpravy/zprava-danich__2.pdf.

OECD. 2019. Tax revenue [online]. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development. [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/tax/tax-revenue.htm#indicator-chart>

PŘICHYSTAL, Marek. 2019. *Zpráva o činnosti národního korespondenta pro boj proti daňové kriminalitě za rok 2018* [online]. Brno: Nejvyšší státní zastupitelství. [cit. 2019-12-18]. Dostupné z: http://www.nsz.cz/images/stories/PDF/Zpravy_o_cinnosti/2018/9_Zprava_NK_za_rok_2018-danova_kriminalita.pdf.

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV. 2003. *Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o zamezení dvojímu zdanění 100/2003 Sb.m.s.* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=100/2003&typeLaw=mezinarodni_smlouva&what=Cislo_za_kona_smlouvy

ŠTĚTKA, Jan. 2011. *Miroslav Švarc: Ten, který rozjel švarcsystém a skončil na dlažbě* [online]. Praha: Economia, a.s.. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://ekonom.ihned.cz/c1-52306170-ten-ktery-rozjel-svarcsystem-a-skoncil-na-dlazbe>

TOMEK, Prokop. 2019. *50. léta Potírání soukromého podnikání* [online]. Praha: Totalita.cz. [cit. 2019-01-01]. Dostupné z: <http://www.totalita.cz/sekter/zivnosti.php>

VINAŘSKÁ ASOCIACE ČR. 2017. *Nový zákon o vinařství vstupuje v platnost již 1.4.2017* [online]. Moravský Žižkov: Vinařská asociace ČR. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <http://www.vinarskaasociace.cz/category/archiv/>

Seznam příloh

PŘÍLOHA A: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob, 6 stran.....	63
PŘÍLOHA B: Přehled o příjmech a výdajích OSSZ, 2 strany.....	69
PŘÍLOHA C: Přehled OSVČ, 1 strana.....	71

Příloha A: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Liberecký kraj

Územnímu pracovišti v, ve, pro

Liberci

01 Daňové identifikační číslo

8 2 0 1 1 4 2 5 5 4

02 Rodné číslo

8 2 0 1 1 4 2 5 5 4

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

Datum

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty¹⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

Otisk podacího razítka finančního úřadu

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část³⁾ od do
dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení X	07 Rodné příjmení ---	08 Jméno(-a) Poplatník
09 Titul ---	10 Státní příslušnost ---	11 Číslo pasu ---

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec LIBEREC	13 Ulice / část obce U Síla	14 Číslo popisné/orientační 12
15 PSČ 46006	16 Telefon / mobilní telefon 606951368	17 E-mail ---
18 Stát česká republika		

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec ---	20 Ulice / část obce ---	21 Číslo popisné/orientační ---	22 PSČ ---
----------------	-----------------------------	------------------------------------	---------------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec ---	24 Ulice / část obce ---	25 Číslo popisné/orientační ---
26 PSČ ---	27 Telefon / mobilní telefon ---	28 E-mail ---

29 Kód státu – vyplni jen daňový nerezident 29a Výše celosvětových příjmů Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾ ano ne

25 5405 MFin 5405 vzor č. 25

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhm příjmů od všech zaměstnavatelů	---	
32 Úhm povinného pojistného podle § 6 odst.12 zákona	---	
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona	---	
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)	---	
35 Úhm příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona	---	

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	---	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení (ř. 36 – úhm vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	---	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	416.400	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	---	
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	---	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	---	
41 Úhm řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	416.400	
41a Úhm dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení (ř. 41 – úhm vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	416.400	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	416.400	
43 Úhm příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vymezení (ř. 31 – úhm vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)	---	
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	---	
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)	416.400	

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)		2.500
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)	12	23.777
48 Odst. 5 zákona (penzijní příspěvěk, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		4.500
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		---
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		---
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		---
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		---
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		---
53 Další částky	---	---
54 Úhm nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)		30.777
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)		385.623
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů		385.600
57 Daň podle § 16 zákona		57.840

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	57.840	
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona	---	
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)	57.840	
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	---	

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona	---	
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona	---	

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Jarmila X	Rodné číslo	8551142695
Částka podle § 35ba odst. 1		Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)			24.840
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	12		24.840
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/kteřý je držitelem ZTP/P)	---		---
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	---		---
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	---		---
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)	---		---
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	---		---
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)			9.350
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)			---
70 Úhm slev na daní podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a + ř. 69b)			59.030
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)			---

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE Společně hospodařící domácnosti

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
	1	2	3		4		5	
1	X Leona	1605222253	12	0	0	0	0	0
2	---	---						
3	---	---						
4	---	---						
	Celkem		12	0	0	0	0	0

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	15.204
73 Sleva na daní (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	---
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	0
75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)	15.204
76 Úhm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	---
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)	15.204

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň	---
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74 nebo ř. 75)	---
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78): zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	---
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona	---
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 81)	---
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	---

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhm sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na daní)	---
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	---
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	---
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	---
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	---
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona	---
88 Zajištěná daň plátoem podle § 38e zákona	---
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	---
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona	---
91 Zbývá doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 87b – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90): (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	-15.204

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	---
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	---
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	---
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	---
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	---
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (darů)	---
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	---
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	---
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	---
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	---
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	---
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	---
Důvody pro podání dodatečného DAP	---
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	---
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	---
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	---
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	---
Další přílohy výše neuvedené	---
Počet listů příloh celkem	---

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o podepisující osobě¹⁾: Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu

Datum Otisk razítka

Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

- ¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.
²⁾ Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů.
³⁾ Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:
přeplatku na dani z příjmů fyzických osob ..... **15.204** Kč.

Přeplatek zašlete na adresu: .....
nebo vraťte na účet vedený u **Air Bank** ..... č. **1474844015**
kód banky **3030** ..... specifický symbol .....
Vlastník účtu ..... měna, ve které je účet veden .....
v **Liberci** ..... dne **27.02.2020** Podpis daňového subjektu (podepisující osoby²⁾) .....

PŘÍLOHA č. 1

je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2019 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 25 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo: **8 2 0 1 1 4 2 5 5 4**

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	X	Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	
-------------------------------------	----------	-------------------------------	--	---	--

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	1.067.257	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	650.857	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	416.400	
105 Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhm částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)	---	
106 Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhm částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)	---	
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	---	
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	---	
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	---	
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	---	
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)	---	
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 – ř. 111 + ř. 112)	416.400	
114 Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vynětí (ř. 113 – úhm vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)	416.400	

2. Doplňující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhm čistého obratu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitých věcí

---	---	---
-----	-----	-----

B. Druh činnosti²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti

Sazba výdajů

% z příjmů

Příjmy

Výdaje

CZ - NACE

---			---	---	
-----	--	--	-----	-----	--

Název dalších činností

Celkem					

25 5405/P1 MFin 5405/P1 - vzor č. 15

(1)

C. Údaje o samostatné činnosti

Datum zahájení činnosti Datum přerušení činnosti Datum ukončení činnosti Datum obnovení činnosti Počet měsíců činnosti

				12
--	--	--	--	-----------

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona

Vyplňte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek	---	---
2. Peněžní prostředky v hotovosti ¹⁾	---	---
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech ¹⁾	---	---
4. Zásoby	---	---
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček	---	---
6. Ostatní majetek ¹⁾	---	---
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček	---	---
8. Rezervy	---	---

9. Mzdy

¹⁾ označené údaje jsou nepovinné

E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona²⁾

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.	---	
2.	---	
3.	---	
4.	---	

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.	---	
2.	---	
3.	---	
4.	---	

F. Údaje o společnících společností¹⁾

Jste-li společníkem společnosti, která není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních společnících společnosti

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.	---	---			
2.	---	---			
3.	---	---			

G. Údaje o spolupracující osobě¹⁾

Jste-li osoba, která rozděluje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o spolupracující osobě

	Jména	Příjmení	DIČ (RČ)	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.	---	---		
2.	---	---		

H. Údaje o osobě, která rozděluje příjmy a výdaje

Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.	---	---		

I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti¹⁾

Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech	DIČ	---	%	---
--	-----	-----	---	-----

¹⁾ Z předtíštěných možností v rámečku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem

²⁾ Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k tiskopisu

Příloha B: Přehled o příjmech a výdajích OSSZ

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2019

podle § 15 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Místně příslušná OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno	řádný ☒ opravný ☐	Variabilní symbol důchodového pojištění (DP)	
Liberec		54650713	
A. Základní identifikace			
1. Příjmení	2. Jméno	3. Titul	4. Rodné číslo
X	Poplatník		8201142554
5. Datum narození	6. Ulice	7. Číslo domu	8. Obec
14.01.1982	U Síla	12	LIBEREC
9. PSČ	10. Stát	11. ID Datové schránky	
46006			
B. Údaje o daňovém přiznání			
12. Povinnost podávat daňové přiznání	ano ☒ ne ☐	13. Daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce	ano ☐ ne ☒
14. Platba daně stanovená paušální částkou	ano ☐ ne ☒	15. Protokol o platbě daně paušální částkou převzat na FÚ dne	
16. Lhůta pro předložení daňového přiznání byla rozhodnutím FÚ prodloužena do dne		17. Účtování v hospodářském roce	ano ☐ ne ☒
C. Údaje o výkonu samostatné výdělečné činnosti (SVČ)			
18. V roce 2019 jsem vykonával/a SVČ	☒ jen hlavní	☐ jen vedlejší	☐ hlavní i vedlejší
Hlavní SVČ jsem vykonával/a v měsících	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ 1-12 ☒		
Vedlejší SVČ jsem vykonával/a v měsících	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ 1-12 ☐		
D. Důvod výkonu vedlejší SVČ podle ustanovení § 9 odst. 6 písm. a) – d) zákona č. 155/1995 Sb.			
19. Zaměstnání	☐	20. Nárok na výplatu invalidního nebo přiznání starobního důchodu	☐
21. Nárok na rodičovský příspěvek	☐	22. Nárok na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z NP zaměstnanců	☐
23. Osobní péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby	☐	24. Nezaopatřenost dítěte (studium)	☐
E. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2019 a další údaje podle ustanovení § 15 zákona č. 589/1992 Sb.			
25. Daňový základ	416.400 Kč	Údaje OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno	
26. Počet měsíců, v nichž je SVČ považována za	12 Hlavní ☐ Vedlejší ☐	☐ Hlavní ☐ Vedlejší ☐	
27. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce	12 Hlavní ☐ Vedlejší ☐	☐ Hlavní ☐ Vedlejší ☐	
28. Průměrný měsíční daňový základ	34.700,00 Kč		
29. Rozdělení daňového základu	Hlavní činnost ☐ Kč	Vedlejší činnost ☐ Kč	
30. Vypočtený vyměřovací základ	Hlavní činnost 208.200 Kč	Vedlejší činnost 0 Kč	
31. Dílčí vyměřovací základ	Hlavní činnost ☐ Kč	Vedlejší činnost ☐ Kč	
32. Minimální vyměřovací základ	208.200 Kč	Poznámka: Řádky 29 a 31 se vyplňují pouze v případě, byla-li vykonávána hlavní i vedlejší činnost (čtěte podmínky).	
33. Určený vyměřovací základ	208.200 Kč		
34. Vyměřovací základ ze zaměstnání	0 Kč		
35. Součet řádků 33 a 34	208.200 Kč		
36. Vyměřovací základ ze SVČ	208.200 Kč		
37. Pojistné na DP	60.795 Kč		
38. Úhrn zaplacených záloh na DP	28.656 Kč		
39. Rozdíl mezi Pojistným a Úhrnem záloh (37 – 38)	+32.139 Kč		
		strana 1 ČSSZ – 89 324 19 1/2020	
3 0 3 8 1 8 6 6 3 8			

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2019 – 2. strana

Rodné číslo OSVČ

8201142554

F. Vedlejší SVČ – přihláška k účasti na DP OSVČ v roce 2019			
Vzhledem k tomu, že jsem v roce 2019 nedosáhl/a z výkonu vedlejší SVČ zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění OSVČ, přihlašuji se k této účasti dnem podání tohoto přehledu ano ☐ ne ☐			
G. Způsob použití přeplatku			
Přeplatek (část přeplatku) ve výši <input style="width: 100px;" type="text"/> Kč			
použijte (nemám-li vůči OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno nebo ČSSZ splatný závazek) na úhradu záloh na pojistné na měsíce roku 2020 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ 1-12 ☐			
Přeplatek (zbývající část přeplatku) ve vyšší výši než 99 Kč			
a) ☐ Vraťte na účet			
IBAN (mezinárodní číslo účtu použijte při platbě do ciziny)	Předčíslí účtu - Číslo účtu / Kód banky Variabilní symbol / Specifický symbol		
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
b) ☐ Pošlete poštovní poukázkou na adresu (zpoplatkováno)			
Příjmení	Jméno	Titul	
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
Ulice		Číslo domu	
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
Obec	PSČ	Stát	
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
H. Výše zálohy na důchodové pojištění (DP) a pojistného na nemocenské pojištění (NP) na rok 2020			
V roce 2020 budu vykonávat SVČ	☒ Hlavní ☐ Vedlejší	Údaje OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno	
40. Měsíční vyměřovací základ	<input style="width: 100px;" type="text"/> 17.350 Kč	☐ Hlavní ☐ Vedlejší	
41. Měsíční záloha na DP	<input style="width: 100px;" type="text"/> 5.067 Kč	<input style="width: 100px;" type="text"/> Kč	
42. Měsíční pojistné na NP	<input style="width: 100px;" type="text"/> Kč	<input style="width: 100px;" type="text"/> Kč	
I. Základní identifikace OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce			
Příjmení	Jméno	Titul	Rodné číslo
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
Datum narození	Ulice	Číslo domu	Obec
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
PSČ	Stát		
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
J. Souhlas se zpracováním dalších osobních údajů			
Udělují souhlas ČSSZ a příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno se zpracováním mého telefonního čísla/e-mailové adresy pro zajištění efektivní vzájemné komunikace za účelem provádění sociálního zabezpečení OSVČ včetně výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s Poučením ČSSZ o svých právech v souvislosti se zpracováním osobních údajů. Tento souhlas je zcela svobodný a jsem si vědom/a, že jej mohu kdykoliv odvolat, případně žádat o výmaz údajů.			
ano ☒	Telefon <input style="width: 100px;" type="text"/> 606951368	E-mail <input style="width: 100px;" type="text"/>	
K. Údaje o opravném přehledu			
Datum zjištění nové výše vyměřovacího základu ze SVČ	Důvod předložení opravného přehledu		
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
L. Podpisy a razítka			
Prohlašuji, že všechny údaje uvedené v tomto přehledu jsou pravdivé a že příslušné správě sociálního zabezpečení ohlásím změny údajů, které by vedly ke zvýšení vyměřovacího základu za rok 2019, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o těchto změnách dozvěděl/a.			
Datum vyplnění	<input style="width: 100px;" type="text"/>		Datum přijetí
<input style="width: 100px;" type="text"/> 27.02.2020	<input style="width: 100px;" type="text"/>		<input style="width: 100px;" type="text"/>
Počet příloh	<input style="width: 100px;" type="text"/>		Za OSSZ zpracoval/a
<input style="width: 100px;" type="text"/>	<input style="width: 100px;" type="text"/>		<input style="width: 100px;" type="text"/>
		Podpis (a razítko) OSVČ	Podpis a razítko OSSZ
9 1 4 6 1 0 7 1 5 4		<input style="width: 100px;" type="text"/>	<input style="width: 100px;" type="text"/>

strana 2
ČSSZ – 89 324 19
1/2020

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha C: Přehled OSVČ

Pojišťovna: 111 VZP

Přehled OSVČ za rok 2019

Typ přehledu
řádný opravný

Datum převzetí, razítko a podpis pracovníka VZP ČR

Přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné (§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 582/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
Formulář bude zpracován elektronicky. Vypijte jej, prosím, předepsaným typem písma Courier New Bold 11. Zaškrtnutá pole označte křížkem.

1. Identifikace pojistěnce		
Příjmení X	Jméno Poplatník	Titul
Ulice U Sila	Číslo poplatek / číslo orientační 12	Číslo pojistěnce (rodné číslo) 8201142554
PSČ 46006	Obec LIBEREC	Identifikační číslo osoby (IČO) 8201142554
Pojistné (zálohy) platím ☐ poukazkou ☒ převodem z účtu	Bankovní spojení: (předčíslo účtu - číslo účtu / kód banky) 1474844015/3030	Telefon 606951368
E-mail		

2. Prohlášení pojistěnce	3. Přiznání k dani z příjmu																										
☐ V roce 2019 pro mne neplatila povinnost hradit zálohy na pojistné v měsících: <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>1-12</td> </tr> <tr> <td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table> Důvod: ☐ a) zaměstnání ☐ b) nemoc OSVČ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Podávám daňové přiznání ☒ ano ☐ ne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12															
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐															
☐ V roce 2019 pro mne nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících: <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>1-12</td> </tr> <tr> <td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table> Důvod: ☐ a) ☐ b) ☐ c) ☐ d) ☐ e) ☐ f)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mám daňového poradce ☐ ano ☒ ne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12															
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐															
Pro Důvod podle písmena f) uveďte Rodné číslo 1. dítě: <input type="text"/> Rodné číslo 2. dítě: <input type="text"/>																											

4. Pojistné OSVČ	5. Přeplatek (Doplatek)																																	
<table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 15%;">Řádek 1</td> <td style="width: 60%;">Příjmy za rok 2019</td> <td style="width: 25%;">1.067.257 Kč</td> </tr> <tr> <td>Řádek 2</td> <td>Výdaje za rok 2019</td> <td>650.857 Kč</td> </tr> <tr> <td>Řádek 4</td> <td>Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2019</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Řádek 5</td> <td>Z řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u VZP ČR</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Řádek 6</td> <td>Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platí minimální vyměřovací základ</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Řádek 9</td> <td>16 349,50 Kč x Řádek 6</td> <td>196.194,00 Kč</td> </tr> <tr> <td>Řádek 12</td> <td>Řádek 1 - Řádek 2</td> <td>416.400,00 Kč</td> </tr> <tr> <td>Řádek 14</td> <td>Vyměřovací základ OSVČ za rok 2019: 0,50 x Řádek 12 (pro < Řádek 9, zapíše se Řádek 9)</td> <td>208.200,00 Kč</td> </tr> <tr> <td>Řádek 16</td> <td>Pojistné za rok 2019: 0,135 x (Řádek 14 x Řádek 5) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)</td> <td>28.107 Kč</td> </tr> </table>	Řádek 1	Příjmy za rok 2019	1.067.257 Kč	Řádek 2	Výdaje za rok 2019	650.857 Kč	Řádek 4	Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2019	12	Řádek 5	Z řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u VZP ČR	12	Řádek 6	Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platí minimální vyměřovací základ	12	Řádek 9	16 349,50 Kč x Řádek 6	196.194,00 Kč	Řádek 12	Řádek 1 - Řádek 2	416.400,00 Kč	Řádek 14	Vyměřovací základ OSVČ za rok 2019: 0,50 x Řádek 12 (pro < Řádek 9, zapíše se Řádek 9)	208.200,00 Kč	Řádek 16	Pojistné za rok 2019: 0,135 x (Řádek 14 x Řádek 5) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)	28.107 Kč	<table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 15%;">Řádek 41</td> <td style="width: 60%;">Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2019 na účet VZP ČR</td> <td style="width: 25%;">26.496 Kč</td> </tr> <tr> <td>Řádek 43</td> <td>Přeplatek (Doplatek): Řádek 41 - Řádek 16</td> <td>-1.611 Kč</td> </tr> </table> <p>Přeplatek ☒ NEMÁM přeplatek pojistného ☒ NEŽÁDÁM o vrácení přepлатku (přeplatek bude použit na úhrady záloh v dalším období) ☐ ŽÁDÁM o vrácení přepлат. ve výši: <input type="text"/> Kč</p>	Řádek 41	Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2019 na účet VZP ČR	26.496 Kč	Řádek 43	Přeplatek (Doplatek): Řádek 41 - Řádek 16	-1.611 Kč
Řádek 1	Příjmy za rok 2019	1.067.257 Kč																																
Řádek 2	Výdaje za rok 2019	650.857 Kč																																
Řádek 4	Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2019	12																																
Řádek 5	Z řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u VZP ČR	12																																
Řádek 6	Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platí minimální vyměřovací základ	12																																
Řádek 9	16 349,50 Kč x Řádek 6	196.194,00 Kč																																
Řádek 12	Řádek 1 - Řádek 2	416.400,00 Kč																																
Řádek 14	Vyměřovací základ OSVČ za rok 2019: 0,50 x Řádek 12 (pro < Řádek 9, zapíše se Řádek 9)	208.200,00 Kč																																
Řádek 16	Pojistné za rok 2019: 0,135 x (Řádek 14 x Řádek 5) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)	28.107 Kč																																
Řádek 41	Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2019 na účet VZP ČR	26.496 Kč																																
Řádek 43	Přeplatek (Doplatek): Řádek 41 - Řádek 16	-1.611 Kč																																

6. Nová výše zálohy (viz Poučení)			
<table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 15%;">Řádek 51</td> <td style="width: 60%;">0,135 x 0,5 x Řádek 12 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)</td> <td style="width: 25%;">2.343 Kč</td> </tr> </table> <p>Typ zálohy ☒ a) 2 352 Kč ☐ b) výpočet ☐ c) 0 Kč</p> <p style="text-align: right;">Nová výše zálohy 2.352 Kč</p>	Řádek 51	0,135 x 0,5 x Řádek 12 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)	2.343 Kč
Řádek 51	0,135 x 0,5 x Řádek 12 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)	2.343 Kč	

7. Datum vyplnění a podpis pojistěnce
<p><small>Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé a že ohlásím VZP ČR všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.</small></p> <p style="text-align: center;">VZP 87.51/2019</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;">   Vyplněno dne 27.02.2020 </div> </div> <div style="text-align: right; margin-top: 20px;">   Podpis pojistěnce   </div>

Zdroj: Vlastní zpracování